

DIREKTIVE

DIREKTIVA (EU) 2016/97 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 20. siječnja 2016.

o distribuciji osiguranja (preinačeni tekst)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 53. stavak 1. i članak 62.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Potrebno je napraviti niz izmjena u Direktivi 2002/92/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾. U interesu jasnoće tu bi Direktivu trebalo preinačiti.
- (2) S obzirom na to da je glavni cilj i predmet ove preinake usklađivanje nacionalnih odredbi u vezi s distribucijom osiguranja i reosiguranja i s obzirom na to da se ti poslovi provode diljem Unije, ova bi se nova Direktiva trebala temeljiti na članku 53. stavku 1. i članku 62. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Oblik direktive je primjeren kako bi se, prema potrebi, omogućilo usklađivanje provedbenih odredbi u područjima koja su obuhvaćena ovom Direktivom s postojećim posebnostima određenog tržišta i pravnim sustavom u svakoj državi članici. Ovom Direktivom također bi se trebalo nastojati uskladiti nacionalne propise u vezi s pristupom obavljanju poslova distribucije osiguranja i reosiguranja.
- (3) Međutim, ovom se Direktivom nastoji postići minimalno usklađivanje te se njome ne bi trebalo prijeći državam članicama da zadrže ili uvedu strože odredbe s ciljem zaštite potrošača, pod uvjetom da su te odredbe u skladu s pravom Unije, uključujući ovu Direktivu.
- (4) Posrednici u osiguranju i reosiguranju imaju središnju ulogu u distribuciji proizvoda osiguranja i reosiguranja u Uniji.
- (5) Proizvode osiguranja mogu distribuirati različite vrste osoba ili ustanova, poput brokera u osiguranju, posrednika u osiguranju, prodavatelja bankoosiguranja, društava za osiguranje, putničkih agencija i poduzeća za iznajmljivanje vozila. Jednakost postupanja prema tim subjektima i zaštita potrošača zahtijevaju da sve te osobe odnosno ustanove budu obuhvaćene ovom Direktivom.
- (6) Potrošači bi trebali imati jednaku razinu zaštite, bez obzira na razlike među distribucijskim kanalima. Kako bi se zajamčila jednaka razina zaštite i kako bi potrošač mogao imati koristi od usporedivih normi, posebno u pogledu objave informacija, nužno je da uvjeti budu jednaki za sve distributere.
- (7) Primjena Direktive 2002/92/EZ pokazala je da je velik broj odredbi potrebno dodatno precizirati s ciljem olakšavanja postupka distribucije osiguranja te da je za zaštitu potrošača potrebno proširiti područje primjene te Direktive na sve prodaje proizvoda osiguranja. Društva za osiguranje koja izravno prodaju proizvode osiguranja trebala bi ući u područje primjene ove Direktive na sličan način kao zastupnici i brokери u osiguranju.

⁽¹⁾ SL C 44, 15.2.2013., str. 95.

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 24. studenoga 2015. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 14. prosinca 2015.

⁽³⁾ Direktiva 2002/92/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 9. prosinca 2002. o posredovanju u osiguranju (SL L 9, 15.1.2003., str. 3.).

- (8) Kako bi se zajamčila primjena jednake razine zaštite bez obzira na kanal kojim potrošači kupuju proizvod osiguranja, bilo izravno od društva za osiguranje bilo neizravno preko posrednika, u područje primjene ove Direktive trebali bi ući ne samo društva za osiguranje i posrednici već i drugi sudionici na tržištu kojima je prodaja proizvoda osiguranja sporedna djelatnost, kao što su putničke agencije i poduzeća za iznajmljivanje vozila, osim ako ispunjavaju uvjete za izuzeće.
- (9) I dalje postoje znatne razlike među nacionalnim odredbama koje stvaraju prepreke pri osnivanju i obavljanju poslova distribucije osiguranja i reosiguranja na unutarnjem tržištu. Postoji potreba da se dodatno ojača unutarnje tržište i promiče istinsko unutarnje tržište za proizvode i usluge životnog i neživotnog osiguranja.
- (10) Sadašnje i nedavne financijske turbulencije istaknule su važnost osiguravanja učinkovite zaštite potrošača u svim financijskim sektorima. Stoga je primjereno ojačati povjerenje potrošača i bolje uskladiti regulatorni tretman distribucije proizvoda osiguranja kako bi se zajamčila primjerena razina zaštite potrošača u cijeloj Uniji. Razinu zaštite potrošača potrebno je podići u vezi s Direktivom 2002/92/EZ kako bi se smanjila potreba za različitim nacionalnim mjerama. Važno je uzeti u obzir posebnosti ugovora o osiguranju u usporedbi s investicijskim proizvodima koji su uređeni u Direktivi 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾. Distribucija ugovora o osiguranju, uključujući investicijske proizvode osiguranja, trebala bi biti uređena ovom Direktivom i usklađena s Direktivom 2014/65/EU. Trebalo bi podići minimalne standarde u vezi s pravilima distribucije i osiguravati jednake uvjete primjenjive na sve investicijske proizvode osiguranja.
- (11) Ova Direktiva trebala bi se odnositi na osobe čije se poslovanje sastoji od pružanja usluga distribucije osiguranja ili reosiguranja trećim stranama.
- (12) Ova Direktiva trebala bi se odnositi na osobe čije se poslovanje sastoji od pružanja informacija o jednom ili više ugovora o osiguranju kao odgovor na kriterije koje je potrošač odabrao putem internetske stranice ili drugih medija, ili rangiranja proizvoda osiguranja ili popusta na cijenu ugovora o osiguranju, kada je potrošač u mogućnosti izravno ili neizravno sklopiti ugovor o osiguranju na kraju procesa. Ova se Direktiva ne bi trebala primjenjivati na internetske stranice koje vode javna tijela ili udruge potrošača čiji cilj nije sklapanje ugovora, već samo uspoređuju proizvode osiguranja koji su dostupni na tržištu.
- (13) Ova se Direktiva ne bi trebala primjenjivati na djelatnosti pukog predstavljanja, koje se sastoje od davanja podataka i informacija o mogućim ugovarateljima osiguranja posrednicima u osiguranju ili reosiguranju ili društvima za osiguranje ili reosiguranje, odnosno od davanja informacija o proizvodima osiguranja ili reosiguranja, ili o posredniku u osiguranju ili reosiguranju, ili o društvu za osiguranje ili reosiguranje mogućim ugovarateljima osiguranja.
- (14) Ova Direktiva ne bi se trebala primjenjivati na osobe koje se bave nekom drugom poslovnom djelatnošću, kao što su porezni stručnjaci, računovođe ili odvjetnici, i koje povremeno pružaju savjetodavne usluge vezano za osigurateljno pokriće u sklopu te druge poslovne djelatnosti, niti na puko pružanje općenitih informacija o proizvodima osiguranja, pod uvjetom da svrha te djelatnosti nije pomoć potrošačima pri sklapanju odnosno izvršavanju ugovora o osiguranju ili reosiguranju. Ova se Direktiva ne bi trebala primjenjivati na profesionalno upravljanje odštetnim zahtjevima u ime društva za osiguranje ili reosiguranje, kao ni na likvidaciju šteta i stručnu procjenu šteta.
- (15) Ova Direktiva ne bi se trebala primjenjivati na osobe koje se bave distribucijom osiguranja kao sporednom djelatnošću pod uvjetom da premija ne premašuje određeni iznos te da su pokriveni samo određeni rizici. Takvo osiguranje može predstavljati dopunu robi ili usluzi, uključujući u vezi s rizikom od nekorištenja usluge za koju se očekuje da će se iskoristiti u određenom trenutku, kao što su putovanje vlakom, članarina u teretani ili sezonska pretplata za kazalište, te druge rizike povezane s putovanjem, kao što su otkazivanje putovanja ili gubitak prtljage. Međutim, kako bi se zajamčilo da poslovi distribucije osiguranja uvijek budu popraćeni odgovarajućom razinom zaštite potrošača, društvo za osiguranje ili posrednik u osiguranju koji provode poslove distribucije putem sporednog posrednika u osiguranju koje je izuzeto od uvjeta određenih u ovoj Direktivi trebao bi osigurati ispunjavanje određenih osnovnih uvjeta kao što je priopćavanje svojeg identiteta i načina na koji je moguće uložiti pritužbu te bi se trebao pobrinuti za to da se u obzir uzmu zahtjevi i potrebe potrošača.

⁽¹⁾ Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).

- (16) Ovom Direktivom trebala bi se osigurati jednaka razina zaštite potrošača i to da svi potrošači mogu imati koristi od usporedivih normi. Ovom Direktivom trebalo bi promicati ravnopravnost i tržišno natjecanje pod jednakim uvjetima između posrednika neovisno o tome jesu li povezani s društvom za osiguranje ili ne. Za potrošače je korisno ako se distribucija proizvoda osiguranja provodi različitim kanalima i putem posrednika koji s društvima za osiguranje surađuju na različite načine, pod uvjetom da se od njih zahtijeva primjena sličnih pravila o zaštiti potrošača. Države članice trebale bi taj faktor uzeti u obzir pri provedbi ove Direktive.
- (17) Ovom bi se Direktivom u obzir trebale uzeti razlike u vrstama distribucijskih kanala. Na primjer, u obzir bi trebalo uzeti obilježja posrednika u osiguranju pod ugovornom obvezom u okviru koje su obvezni provoditi poslove distribucije osiguranja isključivo s jednim ili više društava za osiguranje (vezani posrednici u osiguranju) koja postoje na tržištima određenih država članica te bi trebalo uspostaviti prikladne i razmjerne uvjete primjenjive na različite vrste distribucije. Konkretno, države članice trebale bi moći odrediti da distributer osiguranja ili reosiguranja koji je odgovoran za poslove posrednika u osiguranju ili reosiguranju ili sporednog posrednika u osiguranju treba osigurati da taj posrednik zadovoljava uvjete za registraciju i registrirati ga.
- (18) Posrednici u osiguranju i reosiguranju te sporedni posrednici u osiguranju koji su fizičke osobe trebali bi biti upisani u registar pri nadležnom tijelu države članice u kojoj imaju boravište. U slučaju osoba koje svakodnevno putuju iz države članice u kojoj imaju boravište u državu članicu u kojoj obavljaju djelatnosti distribucije (tj. njihovo mjesto rada), upisivanje u registar trebalo bi se obavljati u državi članici koja se smatra mjestom rada. Posrednici u osiguranju i reosiguranju te sporedni posrednici u osiguranju koji su pravne osobe trebali bi biti upisani u registar pri nadležnom tijelu države članice u kojoj se nalazi njihovo registrirano sjedište ili, ako sukladno nacionalnom pravu nemaju registrirano sjedište, pri nadležnom tijelu države članice u kojoj im se nalazi glavno sjedište. Države članice trebale bi moći dopustiti drugim tijelima da surađuju s nadležnim tijelima pri registraciji i uređivanju posrednika u osiguranju. Posrednici u osiguranju i reosiguranju te sporedni posrednici u osiguranju trebali bi se upisati u registar, pod uvjetom da ispunjavaju stroge stručne uvjete u pogledu stručnog znanja, dobrog ugleda, osiguranja od profesionalne odgovornosti i financijske sposobnosti. Posrednici koji su već upisani u registar u državama članicama ne trebali podlijegati obvezi ponovnog upisa u registar u okviru ove Direktive.
- (19) Nemogućnost slobodnog obavljanja poslova posrednika u osiguranju na čitavom području Unije ometa pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta osiguranja. Ova je Direktiva važan korak naprijed prema većem stupnju zaštite potrošača i integracije tržišta.
- (20) Posrednici u osiguranju i reosiguranju te sporedni posrednici u osiguranju trebali bi se moći koristiti slobodom poslovnog nastana i slobodom pružanja usluga, koje su zajamčene UFEU-om. Isto tako, upis u registar matične države članice trebao bi omogućivati posrednicima u osiguranju i reosiguranju te sporednim posrednicima u osiguranju poslovanje u drugim državama članicama u skladu s načelima slobode poslovnog nastana i slobode pružanja usluga pod uvjetom da su provedeni odgovarajući postupci obavješćivanja među nadležnim tijelima.
- (21) S ciljem jamčenja visoke kvalitete usluge i učinkovite zaštite potrošača, matične države članice i države članice domaćini trebale bi blisko surađivati u provedbi obveza određenih ovom Direktivom. Ako posrednici u osiguranju i reosiguranju te sporedni posrednici u osiguranju posluju u različitim državama članicama na temelju slobode pružanja usluga, nadležno tijelo matične države članice trebalo bi biti odgovorno za jamčenje poštovanja obveza određenih ovom Direktivom u vezi s cjelokupnim poslovanjem na unutarnjem tržištu. Ako nadležno tijelo države članice domaćina sazna za bilo kakvo kršenje obveza na svojem državnom području, ono bi o tome trebalo obavijestiti nadležno tijelo matične države članice koje bi tada trebalo poduzeti primjerene mjere. To je posebno slučaj u pogledu kršenja pravila o uvjetima u pogledu dobrog ugleda, stručnog znanja i vještina ili pravila poslovanja. Nadalje, ako matična država članica ne poduzme primjerene mjere ili ako te mjere nisu dostatne, nadležno tijelo države članice domaćina trebalo bi imati pravo intervenirati.
- (22) U slučaju osnivanja podružnice ili stalne prisutnosti u drugoj državi članici matična država članica i država članica domaćin trebale bi dijeliti odgovornost za provedbu obveza. Dok bi nadležno tijelo matične države članice trebalo ostati zaduženo za poštovanje obveza koje utječu na cjelokupno poslovanje, kao što su pravila o stručnim uvjetima,

slijedeći okvir istovjetan onome koji se odnosi na pružanje usluga, nadležno tijelo države članice domaćina trebalo bi preuzeti odgovornost za provođenje pravila o obvezi informiranja i poslovanju s obzirom na usluge koje se nude na državnom području te države članice. Međutim, ako nadležno tijelo države članice domaćina sazna za bilo kakvo kršenje obveza na svojem državnom području za koje, u okviru ove Direktive, država članica domaćin nije nadležna, ono bi o tome trebalo obavijestiti nadležno tijelo matične države članice koje bi tada trebalo poduzeti primjerene mjere. To je posebno slučaj u pogledu kršenja pravila o uvjetima u pogledu dobrog ugleda, stručnog znanja i vještina. Nadalje, ako matična država članica ne poduzme primjerene mjere ili ako te mjere nisu dostatne, nadležno tijelo države članice domaćina trebalo bi imati pravo intervenirati.

- (23) Nadležna tijela država članica trebala bi raspolagati svim sredstvima koja su im potrebna kako bi se osiguralo da posrednici u osiguranju i reosiguranju te sporedni posrednici u osiguranju uredno obavljaju poslove u cijeloj Uniji, bilo da ih obavljaju u skladu sa slobodom poslovnog nastana ili slobodom pružanja usluga. Kako bi se osigurala djelotvornost nadzora, sve mjere koje poduzimaju nadležna tijela trebale bi biti proporcionalne vrsti, veličini i složenosti rizika svojstvenih poslovanju pojedinih distributera, bez obzira na to koliko je određeni distributer važan za ukupnu financijsku stabilnost tržišta.
- (24) Države članice trebale bi uspostaviti jedinstveno informativno mjesto koje omogućava pristup registrima posrednika u osiguranju i reosiguranju te sporednih posrednika u osiguranju. To jedinstveno informativno mjesto trebalo bi sadržavati hiperpoveznicu na svako relevantno nadležno tijelo u svakoj državi članici. Kako bi povećali transparentnost i omogućili prekograničnu trgovinu, Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje („EIOPA”) osnovano Uredbom (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ trebalo bi ustrojiti, objaviti i ažurirati jedinstvenu elektroničku bazu podataka s evidencijom svakog posrednika u osiguranju i reosiguranju te sporednog posrednika u osiguranju koji je obavijestio o namjeri ostvarivanja slobode poslovnog nastana ili pružanja usluga. Države članice trebale bi EIOPA-i pravodobno dostaviti relevantne informacije kako bi joj omogućile da izvrši navedeno. Baza podataka trebala bi sadržavati hiperpoveznicu na svako relevantno nadležno tijelo u svakoj državi članici. Svako nadležno tijelo svake države članice trebalo bi na svojoj internetskoj stranici imati hiperpoveznicu na tu bazu podataka.
- (25) Svaka trajna prisutnost posrednika na državnom području druge države članice koja je istovjetna podružnici trebala bi se retirirati na isti način kao podružnica, osim ako posrednik zakonito ne uspostavi tu prisutnost u nekom drugom pravnom obliku. To bi se moglo odnositi, ovisno o daljnjim okolnostima, čak i na slučajeve u kojima ta prisutnost službeno nema oblik podružnice i sastoji se samo od ureda kojim upravljaju vlastiti zaposlenici posrednika ili osoba koja je neovisna, ali ima trajnu ovlast zastupati posrednika na isti način kao što bi ga zastupala agencija.
- (26) Potrebno je jasno odrediti prava i odgovornosti koje se tiču matične države članice i države članice domaćina u vezi s nadzorom posrednika u osiguranju i reosiguranju te sporednog posrednika u osiguranju koji su kod njih registrirani ili se bave poslovima distribucije osiguranja ili reosiguranja na njihovu državnom području u okviru ostvarivanja slobode poslovnog nastana ili slobode pružanja usluga.
- (27) Kako bi se riješile situacije u kojima posrednik u osiguranju ili sporedni posrednik u osiguranju ima poslovni nastan u određenoj državi članici isključivo kako bi izbjegao obvezu poštovanja pravila u drugoj državi članici u kojoj u cijelosti ili većim dijelom obavlja svoju djelatnost, država članica domaćin trebala bi imati mogućnost poduzimanja mjera opreza kada njegova djelatnost ugrožava pravilno funkcioniranje tržišta osiguranja i reosiguranja te države članice domaćina te se to ne bi trebalo priječiti ovom Direktivom. Međutim, te mjere ne bi trebale predstavljati prepreku slobodi pružanja usluga i slobodi poslovnog nastana, kao ni pristupu prekograničnim aktivnostima.
- (28) Važno je osigurati visok stupanj profesionalizma i stručnosti posrednika u osiguranju i reosiguranju te sporednog posrednika u osiguranju te zaposlenika društava za osiguranje i reosiguranje koji su uključeni u aktivnosti tijekom pripreme, prodaje i nakon prodaje polica osiguranja i reosiguranja. Stoga profesionalno znanje posrednika i

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju Europskog nadzornog tijela (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje), o izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i o stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/79/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 48.).

sporednog posrednika u osiguranju te zaposlenika društava za osiguranje i reosiguranje treba biti sukladno složenosti tih aktivnosti. Sporedni posrednici u osiguranju trebali bi obvezno biti upoznati s uvjetima polica koje distribuiraju te, prema potrebi, s pravilima postupanja pri obradi odštetnih zahtjeva i rješavanju pritužbi.

- (29) Trebalo bi osigurati kontinuirano osposobljavanje i razvoj. U takvo osposobljavanje i razvoj mogle bi se uvrstiti razne mogućnosti za olakšano učenje, uključujući tečajeve, učenje preko interneta i mentorstvo. Države članice trebale bi regulirati pitanja forme, sadržaja, potrebnih potvrda odnosno ostale dokazne dokumentacije, kao što su upis u registar ili uspješno polaganje ispita.
- (30) Uvjeti u pogledu integriteta doprinose solidnom i pouzdanom sektoru osiguranja te cilju jamčenja odgovarajuće zaštite ugovaratelja osiguranja. U te uvjete ubraja se posjedovanje potvrde o nekažnjavanju ili bilo kojeg drugog jednakovrijednog nacionalnog dokumenta s obzirom na određena kaznena djela poput povrede financijskih propisa, kaznenih djela povezanih s nepoštenjem, prijevarom ili financijskim kriminalom ili drugih kaznenih djela u području trgovačkog prava, stečajnog prava ili nesolvencijskog prava.
- (31) Jednako je važno da relevantne osobe unutar upravljačke strukture posrednika u osiguranju ili reosiguranju ili sporednog posrednika u osiguranju koje su uključene u distribuciju proizvoda osiguranja ili reosiguranja, kao i relevantni zaposlenici distributera osiguranja ili reosiguranja koji su izravno uključeni u distribuciju osiguranja ili reosiguranja, posjeduju odgovarajuću razinu znanja i stručnosti potrebnih za obavljanje poslova distribucije. Primjerenost razine znanja i stručnosti trebala bi se osigurati primjenom posebnih uvjeta u pogledu znanja i stručnosti na te osobe.
- (32) Rukovoditelji i zaposlenike koji ne sudjeluju izravno u distribuciji proizvoda osiguranja i reosiguranja države članice ne bi trebale nužno smatrati relevantnim osobama. U slučaju posrednika u osiguranju i reosiguranju te društava za osiguranje i reosiguranje, trebalo bi se očekivati da svi zaposlenici koji su izravno uključeni u poslove distribucije posjeduju odgovarajuću razinu znanja i stručnosti, uz neke iznimke kao što su, na primjer, zaposlenici koji se bave samo administracijom. U slučaju sporednog posrednika u osiguranju, barem bi osobe odgovorne za sporednu distribuciju osiguranja trebalo ubrajati u relevantne zaposlenike od kojih se očekuje posjedovanje odgovarajuće razine znanja i stručnosti. Ako je distributer osiguranja i reosiguranja pravna osoba, osobe u upravljačkoj strukturi koje su odgovorne za izvršavanje politika i procedura povezanih s poslovima distribucije proizvoda osiguranja i reosiguranja također bi trebale ispunjavati uvjete u pogledu odgovarajućeg znanja i sposobnosti. U tu svrhu, osoba koja je odgovorna za poslove distribucije osiguranja i reosiguranja u ime posrednika u osiguranju i reosiguranju te sporednog posrednika u osiguranju uvijek bi trebala zadovoljavati uvjete u pogledu odgovarajućeg znanja i stručnosti.
- (33) Države članice trebale bi osigurati da posrednici ili društva za osiguranje koji prodaju investicijske proizvode osiguranja malim potrošačima ili daju savjete o njima posjeduju odgovarajuću razinu znanja i stručnosti u vezi s ponuđenim proizvodima. To znanje i stručnost osobito su važni s obzirom na povećanu kompleksnost i stalne inovacije u kreiranju investicijskih proizvoda osiguranja. Kupnja investicijskog proizvoda osiguranja podrazumijeva rizik, a ulagači se trebaju moći pouzdati u informacije i kvalitetu pružene ocjene. Osim toga, zaposlenicima bi trebalo osigurati odgovarajuće vrijeme i sredstva kako bi potrošačima mogli dati sve relevantne podatke o svojim ponuđenim proizvodima.
- (34) Usklađivanje nacionalnih odredbi o stručnim uvjetima i upisu u registar osoba koje osnivaju i obavljaju poslove distribucije osiguranja ili reosiguranja može doprinijeti dovršavanju unutarnjeg tržišta financijskih usluga i jačanju zaštite potrošača u tom području.
- (35) Kako bi se povećala prekogranična trgovina, potrebno je uvesti načela uređenja međusobnog priznavanja znanja i sposobnosti posrednika.
- (36) Tržište osiguranja u Uniji i dalje je vrlo fragmentirano, usprkos postojećim sustavima jedinstvenih putovnica za osiguravatelje i posrednike. Kako bi se olakšalo prekogranično poslovanje i potrošačima osigurala bolja transparentnost, države članice trebale bi osigurati objavljivanje općih dobrih pravila primjenjivih na svojem teritoriju te javno dostupan jedinstveni elektronički registar i informacije o općim dobrim pravilima svih država članica primjenjivim na distribuciju osiguranja i reosiguranja.
- (37) Suradnja i razmjena informacija među nadležnim tijelima ključne su za zaštitu potrošača i osiguranje ispravnosti poslovanja u području osiguranja i reosiguranja na unutarnjem tržištu. Osobito je potrebno promicati razmjenu informacija tijekom postupka registracije te na trajnoj osnovi, uz isticanje informacija o dobrom ugledu te

profesionalnom znanju i stručnosti osoba odgovornih za obavljanje poslova distributera osiguranja ili reosiguranja.

- (38) Države članice trebaju uspostaviti prikladne i učinkovite postupke izvanjudskog rješavanja pritužbi i sporova između potrošača i distributera osiguranja, uz primjenu, prema potrebi, postojećih postupaka. Ti bi postupci trebali biti dostupni za rješavanje sporova povezanih s pravima i obvezama u skladu s ovom Direktivom. Cilj takvih postupaka izvanjudskog rješavanja pritužbi i sporova trebalo bi biti brže i jeftinije rješavanje sporova između potrošača i distributera osiguranja.
- (39) Sve veći raspon aktivnosti koje mnogi posrednici u osiguranju te društva za osiguranje obavljaju istodobno povećala je mogućnost sukoba interesa između tih aktivnosti i interesa potrošača. Stoga je potrebno predvidjeti pravila kojima će se osigurati da se ti sukobi interesa ne odraze negativno na interese potrošača.
- (40) Potrošači bi trebali unaprijed dobiti jasne informacije o statusu osoba koje prodaju proizvode osiguranja i o vrsti naknade koju primaju. Te bi informacije potrošač trebao dobiti u predugovornoj fazi. Njihova je svrha pokazati, prema potrebi, odnos između društva za osiguranje i posrednika te vrstu naknade koju posrednik prima.
- (41) Kako bi potrošaču pružili informacije o uslugama distribucije osiguranja bez obzira na to kupuje li potrošač preko posrednika ili izravno od društva za osiguranje te kako bi se izbjeglo narušavanje tržišnog natjecanja poticanjem društava za osiguranje na izravnu prodaju potrošačima, a ne preko posrednika kako bi izbjegli obvezu informiranja, društva za osiguranje također bi trebala imati obvezu potrošačima dati informacije o vrsti naknade koju njihovi zaposlenici primaju za prodaju proizvoda osiguranja.
- (42) Na posrednike u osiguranju i društva za osiguranje primjenjuju se jedinstveni zahtjevi pri distribuciji investicijskih proizvoda osiguranja, kako je propisano Uredbom (EU) br. 1286/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾. Uz informacije koje moraju priložiti u obliku dokumenta s ključnim informacijama, distributeri investicijskih proizvoda osiguranja trebali bi pružiti dodatne informacije kojima se iscrpno prikazuju eventualni troškovi distribucije koji nisu uključeni u troškove navedene u dokumentu s ključnim informacijama, kako bi se potrošaču omogućilo razumijevanje ukupnog učinka tih agregiranih troškova na povrat ulaganja. Ovom bi Direktivom stoga trebalo utvrditi pravila o pružanju informacija o troškovima usluga distribucije povezanih s predmetnim investicijskim proizvodima osiguranja.
- (43) Budući da je cilj ove Direktive poboljšati zaštitu potrošača, neke se njezine odredbe mogu primjenjivati samo u odnosima između poslovnog subjekta i potrošača, osobito odredbe kojima se uređuju pravila poslovanja posrednika u osiguranju ili drugih prodavatelja proizvoda osiguranja.
- (44) Kako bi se izbjegli slučajevi zlouporabe pri prodaji, prodaju proizvoda osiguranja uvijek bi trebalo popratiti ispitivanjem zahtjeva i potreba na temelju informacija prikupljenih od potrošača. Svi proizvodi osiguranja koji se nude potrošaču uvijek bi trebali biti sukladni zahtjevima i potrebama potrošača te bi ih trebalo predstaviti na jasan način kako bi potrošač mogao donijeti utemeljenu odluku.
- (45) Ako prodaji proizvoda osiguranja prethodi savjetovanje, osim dužnosti utvrđivanja zahtjeva i potreba potrošača, potrošaču bi trebalo pružiti personaliziranu preporuku kako bi mu se objasnilo zašto određeni proizvod najbolje odgovara njegovim zahtjevima i potrebama u pogledu osiguranja.
- (46) Države članice trebale bi propisati da politika naknada distributera osiguranja u odnosu na njihove zaposlenike ili predstavnike ne narušava njihovu sposobnost da postupaju u skladu s interesom potrošača te da ih ne sprječava u pružanju prikladnih preporuka i informacija na pošten, jasan i neobmanjujući način. Naknada utemeljena na ciljevima prodaje ne bi trebala predstavljati poticaj za preporuku određenog proizvoda potrošaču.
- (47) Potrošačima je važno da znaju komuniciraju li s posrednikom koji daje savjete na temelju nepristrane i personalizirane analize. Kako bi se moglo procijeniti je li broj ugovora i dobavljača koje je posrednik uzeo u obzir dovoljno velik za donošenje nepristrane i personalizirane analize, trebalo bi posvetiti dužnu pažnju, između ostalog, potrebama potrošača, broju dobavljača na tržištu, tržišnom udjelu tih dobavljača, broju relevantnih proizvoda

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1286/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. studenoga 2014. o dokumentima s ključnim informacijama za upakirane investicijske proizvode za male ulagatelje i investicijske osigurateljne proizvode (PRIIP-ovi) (SL L 352, 9.12.2014., str. 1.).

osiguranja dostupnih pri pojedinom dobavljaču te karakteristikama tih proizvoda. Ovom Direktivom ne bi trebalo spriječiti države članice da posrednicima u osiguranju koji žele davati savjete o ugovoru o osiguranju na temelju nepristrane i personalizirane analize nametnu obvezu da takve savjete daju za sve ugovore o osiguranju koje distribuira takav posrednik u osiguranju.

- (48) Prije sklapanja ugovora, što vrijedi i kod prodaje bez usluge savjetovanja, potrošač bi trebao raspolagati bitnim informacijama o proizvodu osiguranja kako bi mogao donijeti utemeljenu odluku. Dokument s informacijama o proizvodu osiguranja trebao bi pružati standardizirane informacije o proizvodima neživotnog osiguranja. Njega bi trebalo sastaviti dotično društvo za osiguranje ili, u državama članicama koje su u pitanju, posrednik u osiguranju koji izrađuje proizvod osiguranja. Posrednik u osiguranju trebao bi potrošaču objasniti glavne značajke proizvoda osiguranja koje prodaje te bi stoga njegovi zaposlenici trebali imati odgovarajuća sredstva i dovoljno vremena za to.
- (49) U slučaju grupnog osiguranja termin „potrošač” trebao bi se odnositi na predstavnika skupine članova koji sklapa ugovor o osiguranju u ime skupine članova u kojoj pojedini član ne može donijeti samostalnu odluku o učlanjenju, primjerice, u slučaju obveznog strukovnog mirovinskog osiguranja. Predstavnik skupine trebao bi svakom članu grupnog osiguranja odmah nakon uključivanja pružiti, ako je to bitno, dokument s informacijama o proizvodu osiguranja te informacije o poslovanju distributera.
- (50) Trebala bi se utvrditi jedinstvena pravila kako bi se potrošaču pružila mogućnost odabira sredstva putem kojeg mu se pružaju informacije što bi omogućilo uporabu elektroničkih sredstava komunikacije, ako je to primjereno s obzirom na okolnosti transakcije. Međutim, potrošač bi trebao imati mogućnosti primanja informacija u papirnatom obliku. U interesu pristupa potrošača informacijama sve informacije prije sklapanja ugovora trebale bi biti besplatno dostupne.
- (51) Manja je potreba za objavom takvih informacija ako je potrošaču reosiguranje odnosno osiguranje potrebno za pokriće komercijalnih i industrijskih rizika, ili samo u svrhu distribucije investicijskih proizvoda osiguranja kada je potrošač profesionalni ulagatelj u smislu Direktive 2014/65/EU.
- (52) Ovom bi se Direktivom trebale propisati minimalne obveze distributera osiguranja u smislu informiranja potrošača. Država članica trebala u području informiranja potrošača bi imati mogućnost zadržati ili donijeti strože odredbe koje se mogu nametnuti distributerima osiguranja neovisno o odredbama njihove matične države članice ako takvi distributeri obavljaju poslove distribucije osiguranja na državnom području te države članice, pod uvjetom da su takve strože odredbe u skladu s pravom Unije, između ostalog s Direktivom 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾. Svaka država članica koja namjerava primjenjivati i primjenjuje odredbe kojima se uređuju distributeri osiguranja i prodaja proizvoda osiguranja osim odredbi navedenih u ovoj Direktivi trebala bi osigurati da administrativno opterećenje koje proizlazi iz tih odredbi bude razmjerno zaštiti potrošača i da ostane ograničeno.
- (53) Unakrsna prodaja uobičajena je strategija kojom se koriste distributeri osiguranja u cijeloj Uniji. Ona može pogodovati potrošačima, ali može također predstavljati prakse u kojima interes potrošača nije uzet u obzir na odgovarajući način. Ovom Direktivom ne bi se trebala spriječiti distribucija polica osiguranja višestrukih rizika.
- (54) Odredbama ove Direktive koje se odnose na unakrsnu prodaju ne bi se trebala dovesti u pitanje primjena zakonodavnih akata Unije kojim se propisuju pravila primjenjiva na unakrsnu prodaju određenih kategorija robe i usluga.
- (55) Kako bi se zajamčilo da proizvodi osiguranja odgovaraju potrebama ciljanog tržišta, društva za osiguranje te, u državama članicama u kojima posrednici u osiguranju izrađuju proizvode osiguranja za prodaju potrošačima, posrednici u osiguranju trebali bi održavati, voditi i preispitivati postupak za odobrenje svakog proizvoda osiguranja. Ako distributer osiguranja preporučuje proizvode osiguranja koje ne proizvodi ili pak daje savjete o njima, svejedno bi trebao moći razumjeti značajke tih proizvoda te njihovo utvrđeno ciljano tržište. Ovom Direktivom ne bi trebalo ograničavati raznovrsnost i fleksibilnost pristupa kojima se društva služe pri razvoju novih proizvoda.
- (56) Investicijski proizvodi osiguranja često se stavljaju na raspolaganje potrošačima kao moguća alternativa ili zamjena za investicijske proizvode koji podliježu Direktivi 2014/65/EU. Kako bi se osigurala pouzdana zaštita ulagatelja i izbjegao rizik od regulatorne arbitraže, važno je da investicijski proizvodi osiguranja podliježu ne samo istim pravilima poslovanja kao i ostali proizvodi osiguranja nego i posebnim pravilima koja se odnose na element ulaganja

⁽¹⁾ Direktiva 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (Direktiva o elektroničkoj trgovini) (SL L 178, 17.7.2000., str. 1.).

svojestven tim proizvodima. Ta specifična pravila trebala bi uključivati pružanje potrebnih informacija, uvjete u pogledu primjerenosti savjeta i ograničenja u pogledu naknada.

- (57) Kako bi se osiguralo da bilo kakva naknada, provizija ili nenovčana korist u vezi s distribucijom investicijskog proizvoda osiguranja koju plaća ili prima bilo koja strana osim potrošača ili osobe koja djeluje za račun potrošača nema negativan učinak na kvalitetu relevantne usluge koja se pruža potrošaču, distributer osiguranja trebao bi poduzeti odgovarajuće i proporcionalne korake radi izbjegavanja takva negativnog učinka. Stoga bi distributer osiguranja trebao razraditi, usvojiti i redovno preispitivati politike i postupke u vezi sa sukobom interesa kako bi izbjegao bilo kakav negativni učinak na kvalitetu usluge koju pruža potrošaču te kako bi zajamčio da je potrošač primjereno obaviješten o naknadama, provizijama ili pogodnostima.
- (58) Kako bi se osiguralo da društva za osiguranje i osobe koje obavljaju poslove distribucije osiguranja poštuju odredbe ove Direktive i kako bi se osiguralo da u cijeloj Uniji imaju isti tretman, države članice trebale bi imati obvezu predvidjeti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće administrativne sankcije i druge mjere. Provedena je revizija postojećih ovlasti i njihove praktične primjene radi promicanja usklađivanja sankcija i drugih mjera u Komunikaciji Komisije od 8. prosinca 2010. o jačanju sustava sankcija u sektoru financijskih usluga. Stoga bi administrativne sankcije i druge mjere utvrđene od strane država članica trebale zadovoljiti određene osnovne uvjete u odnosu na one kojima su upućene, kriterije koji se uzimaju u obzir pri primjeni sankcije ili druge mjere i objavu.
- (59) Iako države članice nisu spriječene u utvrđivanju pravila o administrativnim i kaznenim sankcijama za iste povrede, od država članica ne bi trebalo zahtijevati donošenje pravila o administrativnim sankcijama za povrede ove Direktive koje podliježu nacionalnom kaznenom pravu. U skladu s nacionalnim pravom, države članice nisu obvezne nametnuti i administrativne i kaznene sankcije za isto kršenje, ali trebale bi to moći učiniti ako to nacionalno pravo dopušta. Međutim, zadržavanje kaznenih sankcija umjesto administrativnih sankcija za povrede ove Direktive ne bi trebalo smanjiti niti na drugi način utjecati na sposobnost nadležnih tijela za suradnju, pristup informacijama i njihovu pravodobnu razmjenu s nadležnim tijelima drugih država članica za potrebe ove Direktive, uključujući nakon svakog upućivanja relevantnih slučajeva povrede nadležnim sudskim tijelima za kazneni progono.
- (60) Posebno, nadležna tijela trebala bi biti ovlaštena za uvođenje novčanih kazni koje su dovoljno visoke kako bi poništile stvarnu ili potencijalnu dobit i koje su odvraćajuće čak i za veće institucije i njihove rukovoditelje.
- (61) Kako bi se osigurala pouzdana zaštita ulagatelja i izbjegao rizik od regulatorne arbitraže, važno je da u slučaju povreda u vezi s distribucijom investicijskih proizvoda osiguranja administrativne sankcije i druge mjere koje određuju države članice budu usklađene s onima određenima Uredbom (EU) br. 1286/2014.
- (62) Kako bi se osigurala dosljedna primjena sankcija u cijeloj Uniji, pri određivanju vrste administrativnih sankcija ili drugih mjera te razine administrativnih novčanih kazni, države članice trebale bi osigurati da nadležna tijela uzimaju u obzir sve relevantne okolnosti.
- (63) Kako bi se osiguralo da odluke o povredama koje donesu nadležna tijela imaju odvraćajući utjecaj na javnost općenito i kako bi se sudionike na tržištu informiralo o ponašanju koje se smatra štetnim za potrošače, te bi odluke trebalo objaviti pod uvjetom da je prošao rok za podnošenje žalbi, osim ako bi se takvom objavom ugrozila stabilnost financijskih tržišta ili istrage koja je u tijeku. Ako se nacionalnim pravom predviđa objavljivanje sankcije ili druge mjere koja podliježe žalbi, takva bi se informacija, kao i ishod žalbenog postupka, trebali objaviti bez nepotrebnog odlaganja. U svakom slučaju, ako bi se objavljivanjem takvih sankcija ili drugih mjera nerazmjerno naštetilo uključenim stranama, nadležno tijelo trebalo bi moći donijeti odluku o neobjavljivanju tih sankcija ili drugih mjera, ili o njihovoj anonimnoj objavi.
- (64) Kako bi se otkrila potencijalne povrede propisa, nadležna tijela trebala bi imati potrebne istražne ovlasti te bi trebala uspostaviti djelotvorne mehanizme kojima bi se omogućilo prijavljivanje potencijalnih ili stvarnih povreda propisa.
- (65) Ova Direktiva trebala bi se odnositi i na administrativne sankcije i na druge mjere bez obzira na to smatraju li se one u okviru nacionalnog prava sankcijama ili drugim mjerama.
- (66) Ova Direktiva ne bi smjela dovoditi u pitanje odredbe u zakonodavstvima država članica koje se odnose na kaznena djela.

- (67) Kako bi se postigli ciljevi navedeni u ovoj Direktivi, ovlast donošenja akata u skladu s člankom 290. UFEU-a trebala bi se delegirati na Komisiju u pogledu uvjeta za nadgledanje svih proizvoda i upravljanje njima, kao i u pogledu distribucije investicijskih proizvoda osiguranja, rješavanja sukoba interesa, uvjeta za isplatu ili primanje poticaja te procjenjivanja primjerenosti i prikladnosti. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući i ona na razini stručnjaka. Kod pripreme i sastavljanja delegiranih akata Komisija bi trebala osigurati istovremenu, pravovremenu i odgovarajuću dostavu relevantnih dokumenata Europskom parlamentu i Vijeću.
- (68) Tehničkim normama za financijske usluge trebalo bi osigurati ujednačeno usklađivanje i primjerenu zaštitu potrošača u cijeloj Uniji. S obzirom na to da je EIOPA vrlo specijalizirano stručno tijelo, trebalo bi joj povjeriti samo izradu nacrtu regulatornih i provedbenih tehničkih standarda koji ne zahtijevaju politički odabir i koje će podnositi Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji.
- (69) U skladu sa Zajedničkim dogovorom o delegiranim aktima između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije, ne dovodeći u pitanje njegovu daljnju reviziju, Komisija bi u pogledu datuma slanja delegiranog akta trebala u obzir uzeti razdoblje za ulaganje prigovora te postupke u Europskom parlamentu i Vijeću. Nadalje, u skladu sa Zajedničkim dogovorom o delegiranim aktima, ne dovodeći u pitanje njegovu daljnju reviziju, i kada je to potrebno, s Uredbom (EU) br. 1094/2010, prije donošenja delegiranog akta trebalo bi osigurati primjerenu transparentnost i odgovarajuće kontakte s Europskim parlamentom i Vijećem.
- (70) Direktivom 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i Uredbom (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ trebala bi se urediti obrada osobnih podataka koju provodi EIOPA u okviru ove Direktive, pod nadzorom Europskog nadzornika za zaštitu podataka.
- (71) Ova Direktiva poštuje temeljna prava i načela Povelje o temeljnim pravima Europske unije, koja je ugrađena u Ugovore.
- (72) Ova Direktiva ne bi smjela predstavljati veliko opterećenje malim i srednjim distributerima osiguranja i reosiguranja. Jedan od načina na koji se taj cilj može postići jest pravilnom primjenom načela proporcionalnosti. To načelo trebalo bi se primjenjivati kako na zahtjeve prema distributerima osiguranja i reosiguranja tako i na izvršavanje nadzornih ovlasti.
- (73) Revizija ove Direktive trebala bi se provesti pet godina nakon datuma njezina stupanja na snagu kako bi se uzela u obzir tržišna kretanja i razvoj na drugim područjima prava Unije ili iskustva država članica stečena pri provedbi zakonodavstva Unije, osobito u pogledu proizvoda obuhvaćenih Direktivom 2003/41/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾.
- (74) Direktivu 2002/92/EZ trebalo bi staviti izvan snage 24 mjeseca od stupanja na snagu ove Direktive. Međutim, poglavlje III.A Direktive 2002/92/EZ trebalo bi izbrisati s učinkom na dan stupanja na snagu ove Direktive.
- (75) Obveza prenošenja ove Direktive u nacionalno zakonodavstvo trebala bi biti ograničena samo na odredbe koje predstavljaju sadržajnu izmjenu Direktive 2002/92/EZ. Obveza prenošenja odredbi koje su nepromijenjene proizlazi iz te Direktive.
- (76) Ova Direktiva ne bi smjela dovoditi u pitanje obveze država članica u vezi s rokovima za prenošenje u nacionalno zakonodavstvo Direktive 2002/92/EZ.
- (77) Izvršeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 28. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 45/2001, koji je dao mišljenje 23. studenoga 2012. ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL L 281, 23.11.1995., str. 31.).

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).

⁽³⁾ Direktiva 2003/41/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 3. lipnja 2003. o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje (SL L 235, 23.9.2003., str. 10.).

⁽⁴⁾ SL C 100, 6.4.2013., str. 12.

- (78) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti, utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (79) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije od 28. rujna 2011. o objašnjenjima, države članice obvezuju se, u opravdanim slučajevima, uz obavijest o svojim mjerama za prenošenje dostaviti jedan ili više dokumenata kojima se objašnjava odnos između sastavnih dijelova direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje. Uzimajući u obzir ovu Direktivu, zakonodavac drži da je prijenos takvih dokumenata opravdan,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

Članak 1.

Područje primjene

1. Ovom se Direktivom propisuju pravila osnivanja i obavljanja poslova distribucije osiguranja i reosiguranja u Uniji.
2. Ova se Direktiva odnosi na sve fizičke ili pravne osobe s poslovnim nastanom, ili koje planiraju uspostavu poslovnog nastana, u nekoj od država članica s ciljem osnivanja i obavljanja distribucije proizvoda osiguranja i reosiguranja.
3. Ova Direktiva ne odnosi se na sporedne posrednike u osiguranju koji pružaju usluge distribucije osiguranja ako vrijede svi dolje navedeni uvjeti:
 - (a) osiguranje predstavlja dopunu robi ili usluzi koju pruža bilo koji dobavljač, ako takvo osiguranje pokriva:
 - i. rizik kvara, gubitka, krađe ili oštećenja robe ili nekorištenja usluge koju dobavljač dobavlja; ili
 - ii. oštećenje ili gubitak prtljage i druge rizike vezane uz putovanje rezervirano kod toga dobavljača;
 - (b) iznos godišnje premije za proizvod osiguranja ne premašuje 600 EUR, izračunano na proporcionalnoj godišnjoj osnovi;
 - (c) odstupajući od točke (b), ako osiguranje predstavlja dopunu usluzi iz točke (a), a ta se usluga pruža tri mjeseca ili manje, iznos premije ne premašuje 200 EUR po osobi.
4. Države članice osiguravaju da, pri obavljanju poslova distribucije putem sporednog posrednika u osiguranju na kojeg se ne primjenjuje ova Direktiva u skladu sa stavkom 3., društvo za osiguranje ili posrednik u osiguranju zajamči sljedeće:
 - (a) informiranje potrošača, prije sklapanja ugovora, o svojem identitetu i adresi te o postupcima iz članka 14. kojima se potrošačima i drugim zainteresiranim stranama omogućuje podnošenje pritužbi;
 - (b) poduzimanje odgovarajućih i proporcionalnih koraka za ispunjavanje uvjeta iz članaka 17. i 24. te kako bi se prije sklapanja ugovora u obzir uzeli zahtjevi i potrebe potrošača;
 - (c) da je potrošaču dostavljen dokument s informacijama o proizvodu osiguranja naveden u članku 20. stavku 5. prije sklapanja ugovora.
5. Države članice osiguravaju da nadležna tijela prate tržišta, uključujući tržište proizvoda dodatnog osiguranja koji se stavljaju na tržište, distribuiraju ili prodaju u njihovoj državi članici ili iz nje. EIOPA može olakšavati i koordinirati takvo praćenje.
6. Ova se Direktiva ne primjenjuje na poslove distribucije osiguranja i reosiguranja koji su povezani s rizicima i obvezama izvan Unije.

Ova Direktiva ne utječe na pravo države članice u području poslova distribucije osiguranja i reosiguranja kojima se bave društva za osiguranje i reosiguranje ili posrednici u osiguranju i reosiguranju s poslovnim nastanom u trećoj zemlji na čijem državnom području posluju u skladu s načelom slobode pružanja usluga, pod uvjetom da je zajamčeno jednako postupanje prema svim osobama koje obavljaju ili imaju odobrenje za rad za obavljanje poslova distribucije osiguranja i reosiguranja na tom tržištu.

Ova Direktiva ne uređuje poslove distribucije osiguranja ili reosiguranja koje se obavljaju u trećim zemljama.

Države članice obavješćuju Komisiju o svim općim poteškoćama s kojima se njihovi distributeri osiguranja ili reosiguranja susreću pri ostvarivanju poslovnog nastana ili obavljanju poslova distribucije osiguranja ili reosiguranja u trećoj zemlji.

Članak 2.

Definicije

1. Za potrebe ove Direktive:

1. „distribucija osiguranja” znači djelatnost predlaganja ugovora o osiguranju, savjetovanje o njima ili obavljanja drugih pripremnih radnji za sklapanje ugovora o osiguranju, ili sklapanja takvih ugovora, ili pružanja pomoći pri upravljanju takvim ugovorima i njihovu izvršavanju, posebno u slučaju rješavanja odštetnog zahtjeva, uključujući pružanje informacija o jednom ili više ugovora o osiguranju u skladu s kriterijima koje odabiru potrošači putem internetske stranice ili nekog drugog medija i sastavljanje rang-liste proizvoda osiguranja, uključujući i usporedbu cijena i proizvoda ili popust na cijenu ugovora o osiguranju, ako potrošač može izravno ili neizravno sklopiti ugovor o osiguranju na internetskoj stranici ili drugom mediju;
2. „distribucija reosiguranja” znači aktivnosti savjetovanja, predlaganja ili provođenja drugih poslova u pripremi sklapanja ugovora o reosiguranju, sklapanje tih ugovora ili pomoć u upravljanju tim ugovorima i njihovoj provedbi, posebno u slučaju odštetnih zahtjeva, uključujući i kada ih provodi društvo za reosiguranje bez intervencije posrednika u reosiguranju;
3. „posrednik u osiguranju” znači svaka fizička ili pravna osoba, osim društva za osiguranje ili društva za reosiguranje ili njegovih zaposlenika i osim sporednog posrednika u osiguranju, koja za naknadu osniva ili obavlja poslove distribucije osiguranja;
4. „sporedni posrednik u osiguranju” znači svaka fizička ili pravna osoba, osim kreditnih institucija ili investicijskih društava u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkama 1. i 2. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ koja za naknadu osniva ili obavlja poslove distribucije osiguranja kao sporednu djelatnost, pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) glavna poslovna djelatnost dotične fizičke ili pravne osobe nije distribucija osiguranja;
 - (b) dotična fizička ili pravna osoba distribuira samo određene proizvode osiguranja koji služe kao dopuna nekoj robi ili usluzi;
 - (c) dotični proizvodi osiguranja ne obuhvaćaju životno osiguranje ili rizik od odgovornosti, osim ako ono što obuhvaćaju dopunjuje robu ili uslugu koje posrednik pruža kao svoju glavnu poslovnu djelatnost;
5. „posrednik u reosiguranju” znači svaka fizička ili pravna osoba, osim društva za reosiguranje ili njegovih zaposlenika, koji za naknadu osnivaju ili obavljaju poslove distribucije reosiguranja;
6. „društvo za osiguranje” znači društvo u smislu članka 13. točke 1. Direktive 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾;

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

⁽²⁾ Direktiva 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) (SL L 335, 17.12.2009., str. 1.).

7. „društvo za reosiguranje” znači društvo za reosiguranje u smislu članka 13. točke 4. Direktive 2009/138/EZ;
8. „distributer osiguranja” znači svaki posrednik u osiguranju, sporedni posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje;
9. „naknada” znači svaka provizija, pristojba, naplata ili drugo plaćanje, uključujući svaku gospodarsku korist ili svaku financijsku ili nefinancijsku prednost ili poticaj koji se nude ili se daju u pogledu aktivnosti distribucije osiguranja;
10. „matična država članica” znači:
 - (a) ako je posrednik fizička osoba, država članica u kojoj se nalazi stalno boravište posrednika;
 - (b) ako je posrednik pravna osoba, država članica u kojoj se nalazi njegovo registrirano sjedište ili, ako prema nacionalnom pravu nema registrirano sjedište, država članica u kojoj se nalazi njegovo glavno sjedište;
11. „država članica domaćin” znači država članica u kojoj je posrednik u osiguranju ili reosiguranju stalno prisutan ili ima poslovni nastan ili pruža usluge, a koja nije njegova matična država članica;
12. „podružnica” znači agencija ili podružnica posrednika koja se nalazi na državnom području države članice koja nije matična država članica;
13. „uska povezanost” znači uska povezanost kako je definirana člankom 13. točkom 17. Direktive 2009/138/EZ;
14. „glavno mjesto poslovanja” znači mjesto iz kojeg se upravlja glavnom djelatnosti;
15. „savjetovanje” znači davanje osobne preporuke potrošaču, bilo na njegov zahtjev ili na inicijativu distributera osiguranja u pogledu jednog ili više ugovora o osiguranju;
16. „veliki rizici” znači veliki rizici u smislu članka 13. točke 27. Direktive 2009/138/EZ;
17. „investicijski proizvod osiguranja” znači proizvod osiguranja koji nudi dospijeće ili otkupnu vrijednost police osiguranja i kod kojeg je to dospijeće ili otkupna vrijednost u potpunosti ili dijelom, izravno ili neizravno, izložena fluktuacijama na tržištu i ne uključuje:
 - (a) proizvode neživotnog osiguranja iz Priloga I. Direktivi 2009/138/EZ (kategorije neživotnog osiguranja);
 - (b) ugovore o životnom osiguranju kod kojih se naknade predviđene ugovorom plaćaju samo u slučaju smrti ili u vezi s nesposobnošću koja je posljedica ozljede, bolesti ili invalidnosti;
 - (c) mirovinske proizvode kojima je, prema nacionalnom pravu, priznato da im je prvotna svrha pružati ulagatelju dobit u mirovini, te koji ulagatelju daju pravo na određene koristi;
 - (d) službeno priznate programe strukovnih mirovina koji su u području primjene Direktive 2003/41/EZ ili Direktive 2009/138/EZ;
 - (e) proizvode individualnog mirovinskog osiguranja za koje je na temelju nacionalnog prava propisan financijski doprinos poslodavca i kod kojih poslodavac ili zaposlenik ne mogu birati proizvod mirovinskog osiguranja ili osiguravatelja;
18. „trajni medij” znači svako sredstvo koje:
 - (a) omogućuje potrošaču pohranjivanje informacija koje su mu osobno upućene tako da mu budu dostupne za buduću uporabu u razdoblju koje odgovara namjeni tih informacija; te
 - (b) omogućuje neizmijenjenu reprodukciju pohranjenih informacija.
2. Za potrebe stavka 1. točaka 1. i 2. sljedeće se ne smatra distribucijom osiguranja ni reosiguranja:
 - (a) usputno pružanje informacija u okviru druge poslovne djelatnosti, ako:
 - i. pružatelj ne poduzima dodatne korake u cilju pružanja pomoći potrošaču pri sklapanju odnosno izvršavanju ugovora o reosiguranju;
 - ii. svrha te aktivnosti nije pomoći potrošaču pri sklapanju odnosno izvršavanju ugovora o reosiguranju;

- (b) upravljanje odštetnim zahtjevima društva za osiguranje ili društva za reosiguranje na profesionalnoj osnovi, likvidacija šteta ili stručna procjena odštetnih zahtjeva;
- (c) puko pružanje podataka i informacija o mogućim ugovarateljima reosiguranja posrednicima u reosiguranju, posrednicima u osiguranju, društvima za osiguranje ili društvima za reosiguranje, ako pružatelj ne poduzima dodatne korake s ciljem pružanja pomoći pri sklapanju ugovora o osiguranju ili reosiguranju;
- (d) puko pružanje informacija mogućim ugovarateljima reosiguranja ili reosiguranja o proizvodima osiguranja ili reosiguranja, posredniku u osiguranju, posredniku u reosiguranju, društvu za osiguranje ili društvu za reosiguranje, ako pružatelj ne poduzima dodatne korake s ciljem pružanja pomoći pri sklapanju ugovora o osiguranju ili reosiguranju.

POGLAVLJE II.

UVJETI UPISA U REGISTAR

Članak 3.

Upis u registar

1. Posrednici u osiguranju i reosiguranju te sporedni posrednici u osiguranju upisuju se u registar kod nadležnog tijela u matičnoj državi članici.

Društva za osiguranje i reosiguranje te njihovi zaposlenici ne moraju se upisati u registar na temelju ove Direktive.

Ne dovodeći u pitanje prvi podstavak, države članice mogu predvidjeti da društva za osiguranje i reosiguranje te posrednici i druga tijela mogu surađivati s nadležnim tijelima pri upisu posrednika u osiguranju i reosiguranju te sporednog posrednika u osiguranju u registar i pri primjeni uvjeta utvrđenih u članku 10. na te posrednike.

Posebno, posrednike u osiguranju i reosiguranju te sporedne posrednike u osiguranju može upisati u registar društvo za osiguranje ili reosiguranje, posrednik u osiguranju ili reosiguranju ili udruženje društava za osiguranje ili reosiguranje, ili posrednik u osiguranju ili reosiguranju, pod nadzorom nadležnog tijela.

Posrednik u osiguranju ili reosiguranju ili sporedni posrednik u osiguranju može djelovati pod nadležnošću društva za osiguranje ili reosiguranje ili drugog posrednika. U tom slučaju, države članice mogu predvidjeti da su društva za osiguranje ili reosiguranje ili drugi posrednici odgovorni osigurati da posrednik u osiguranju ili reosiguranju ili sporedni posrednik u osiguranju poštuje uvjete za upis u registar, uključujući uvjete navedene u stavku 6. prvom podstavku točki (c).

Države članice također mogu predvidjeti da društvo za osiguranje ili reosiguranje ili drugi posrednik koji je odgovoran za posrednika u osiguranju ili reosiguranju ili sporednog posrednika u osiguranju upiše u registar tog posrednika ili sporednog posrednika.

Države članice nisu dužne primjenjivati uvjet iz prvog podstavka na sve fizičke osobe koje rade u društvu za posrednika u osiguranju ili reosiguranju ili sporednog posrednika u osiguranju i koje obavljaju poslove distribucije osiguranja ili reosiguranja.

Države članice osiguravaju da registri sadržavaju imena fizičkih osoba koje upravljaju distributerom osiguranja ili reosiguranja koje su odgovorne za distribuciju osiguranja ili reosiguranja.

U registrima su osim toga navedene države članice u kojima posrednik obavlja djelatnost prema pravilima slobode poslovnog nastana ili slobode pružanja usluga.

2. Države članice mogu uspostaviti više od jednog registra za posrednike u osiguranju i reosiguranju te sporedne posrednike u osiguranju pod uvjetom da utvrde kriterije prema kojima će se posrednici u njih upisivati.

Države članice uspostavljaju sustav upisa putem interneta. Taj sustav mora biti lako dostupan te omogućiti ispunjavanje obrasca za upis u registar izravno na internetu.

3. U slučaju da u državi članici postoji samo jedan registar, ta država članica uspostavlja jedinstveno informativno mjesto koje omogućuje brz i jednostavan javni pristup informacijama iz tih registara, koje se prikupljaju elektroničkim putem i ažuriraju. Informativno mjesto također sadrži identifikacijske podatke nadležnih tijela matične države članice.

4. EIOPA uspostavlja, objavljuje na svojoj internetskoj stranici i ažurira jedinstveni elektronički registar s evidencijama posrednika u osiguranju i reosiguranju te sporednih posrednika u osiguranju koji su obznani namjeru da posluju prekogranično u skladu s poglavljem III. Države članice EIOPA-i bez odlaganja dostavljaju relevantne informacije kako bi joj omogućili da to izvrši. Registar sadržava i poveznice na internetske stranice nadležnih tijela svake države članice, a s tih mu se internetskih stranica može i pristupiti.

EIOPA ima pravo pristupa podacima koji su pohranjeni u registru iz prvog podstavka. EIOPA i nadležna tijela imaju pravo mijenjati takve podatke. Ispitanici čije se osobne informacije mogu pohranjivati i razmjenjivati imaju pravo pristupa takvim pohranjenim podacima i pravo da budu obaviješteni.

EIOPA ustanovljuje internetsku stranicu s hiperpoveznicama na svako pojedino informativno mjesto ili, prema potrebi, na registre koje su uspostavile države članice u skladu sa stavkom 3.

Matične države članice osiguravaju da je upis u registar posrednika u osiguranju i reosiguranju te sporednih posrednika u osiguranju uvjetovan ispunjenjem relevantnih uvjeta utvrđenih u članku 10.

Važenje upisa u registar podliježe redovnoj provjeri nadležnog tijela.

Matične države članice osiguravaju da se posrednici u osiguranju i reosiguranju te sporedni posrednici u osiguranju koji više ne ispunjavaju uvjete utvrđene u članku 10. izbrišu iz registra. Prema potrebi, matična država članica o tom brisanju obavješćuje državu članicu domaćina.

5. Države članice osiguravaju da se zahtjevi posrednika za upis u registar obrade u roku od tri mjeseca od podnošenja potpunog zahtjeva te da se podnositelja zahtjeva čim prije obavijesti o odluci.

6. Države članice osiguravaju da se sve sljedeće informacije zahtijevaju kao uvjet za upis u registar posrednika u osiguranju i reosiguranju te sporednih posrednika u osiguranju:

- (a) identiteti dioničara ili članova, bilo da se radi o fizičkim ili pravnim osobama, koji imaju vlasnički udio u posredniku koji premašuje 10 % visine tih udjela;
- (b) identitete osoba koje su u uskoj povezanosti s posrednikom;
- (c) informacija da ti udjeli ili uska povezanost nisu prepreka učinkovitom izvršavanju nadzornih zadaća nadležnog tijela.

Države članice osiguravaju da posrednici bez nepotrebnog odlaganja obavješćuju nadležna tijela o svim promjenama informacija navedenih u ovom stavku.

7. Države članice osiguravaju da nadležna tijela odbiju upis u registar ako zakoni i drugi propisi treće zemlje koji se odnose na jednu ili više fizičkih ili pravnih osoba s kojima je posrednik u osiguranju ili reosiguranju u uskoj povezanosti ili poteškoće u provođenju tih zakona i drugih propisa onemogućavaju učinkovito izvršavanje njihovih nadzornih zadaća.

POGLAVLJE III.

SLOBODA PRUŽANJA USLUGA I SLOBODA POSLOVNOG NASTANA

Članak 4.

Ostvarivanje slobode pružanja usluga

1. Svaki posrednik u osiguranju i reosiguranju te sporedni posrednik u osiguranju koji namjerava po prvi put poslovati na državnom području druge države članice na temelju slobode pružanja usluga, nadležnom tijelu svoje matične države članice dostavlja sljedeće podatke:

- (a) naziv, adresu i, prema potrebi, registarski broj posrednika;

- (b) državu članicu ili države članice u kojoj posrednik namjerava poslovati;
- (c) kategoriju posrednika i, prema potrebi, naziv društva za osiguranje ili reosiguranje koje zastupa;
- (d) prema potrebi, relevantne razrede osiguranja.

2. U roku od mjesec dana od zaprimanja informacija iz stavka 1. nadležno tijelo matične države članice te informacije prosljeđuje nadležnom tijelu države članice domaćina, koje bez odlaganja potvrđuje njihov primitak. Nadležno tijelo matične države članice pisanim putem obavješćuje posrednika u osiguranju ili reosiguranju ili sporednog posrednika u osiguranju da je nadležno tijelo države članice domaćina zaprimilo informacije i da posrednik može započeti s poslom u državi članici domaćinu. Prema potrebi, nadležno tijelo države članice istodobno obavješćuje posrednika o činjenici da je informacija koja se odnosi na zakonske odredbe iz članka 11. stavka 1. koje se primjenjuju u državi članici domaćinu dostupna putem sredstava navedenih u članku 11. stavcima 3. i 4. te također da posrednik mora poštovati te odredbe kako bi mogao započeti poslovanje u državi članici domaćinu.

3. U slučaju izmjene podataka proslijeđenih u skladu sa stavkom 1., posrednik u osiguranju ili reosiguranju ili sporedni posrednik u osiguranju obavješćuje o toj izmjeni nadležno tijelo matične države članice barem jedan mjesec prije provođenja izmjene. Nadležno tijelo matične države članice o toj izmjeni obavješćuje i nadležno tijelo države članice domaćina čim je to izvedivo, a najkasnije jedan mjesec od datuma na koji je nadležno tijelo matične države članice primilo podatke.

Članak 5.

Povreda obveza pri korištenju slobode pružanja usluga

1. Ako nadležno tijelo države članice domaćina ima razloga smatrati da posrednik u osiguranju ili reosiguranju ili sporedni posrednik u osiguranju koji posluje unutar njezina državnog područja na temelju slobode pružanja usluga povrjeđuje bilo koju obvezu propisanu ovom Direktivom, o tim razmatranjima obavješćuje nadležno tijelo matične države članice.

Nakon što ocijeni informaciju primljenu u skladu s prvim podstavkom, nadležno tijelo matične države članice prema potrebi i u tom slučaju čim prije poduzima potrebne mjere kako bi ispravilo situaciju. Ono obavješćuje nadležno tijelo države članice domaćina o svim takvim mjerama koje je poduzelo.

Ako se, unatoč mjerama koje je poduzela matična država članica ili zbog toga što se te mjere pokažu nedovoljnima ili manjkavima, posrednik u osiguranju ili reosiguranju ili sporedni posrednik u osiguranju nastavi ponašati tako da očito nanosi veliku štetu interesima potrošača države članice domaćina ili urednom funkcioniranju tržišta osiguranja i reosiguranja, nadležno tijelo države članice domaćina može, nakon što je obavijestilo nadležno tijelo matične države članice, poduzeti odgovarajuće mjere kako bi spriječilo daljnje nepravilnosti, uključujući, samo ako je to nužno, sprečavanje posrednika da nastavi sklapati nove poslove na njezinu državnom području.

Uz to, nadležno tijelo matične države članice ili države članice domaćina može predmet uputiti EIOPA-i te zahtijevati njezinu pomoć u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1094/2010. U tom slučaju EIOPA može djelovati u skladu s ovlastima koje su joj dodijeljene tim člankom.

2. Stavak 1. ne utječe na ovlast države članice domaćina da poduzme odgovarajuće mjere kako bi spriječila ili kaznila nepravilnosti koje su počinjene na njezinu državnom području, u situaciji u kojoj je potrebno odmah djelovati kako bi se zaštitila prava potrošača. Ta ovlast uključuje mogućnost sprečavanja posrednika u osiguranju i reosiguranju te sporednog posrednika u osiguranju da sklapaju nove poslove unutar njezina državnog područja.

3. Svaka mjera koju na temelju ovog članka donese nadležno tijelo države članice domaćina prosljeđuje se dotičnom posredniku u osiguranju ili reosiguranju sporednom posredniku u osiguranju u dobro obrazloženom dokumentu i o njoj se bez nepotrebnog odlaganja obavješćuje nadležno tijelo matične države članice, EIOPA i Komisija.

Članak 6.

Izvršavanje slobode poslovnog nastana

1. Države članice osiguravaju da svaki posrednik u osiguranju ili reosiguranju ili sporedni posrednik u osiguranju koji namjerava iskoristiti svoju slobodu poslovnog nastana ustanovljavanjem podružnice ili stalne prisutnosti na državnom području druge države članice obavješćuje o tome nadležno tijelo svoje matične države članice i dostavlja tom nadležnom tijelu sljedeće podatke:

- (a) naziv, adresu i, prema potrebi, registarski broj posrednika;
- (b) državu članicu na čijem državnom području posrednik namjerava uspostaviti podružnicu ili stalnu prisutnost;
- (c) kategoriju posrednika i, prema potrebi, naziv društva za osiguranje ili reosiguranje koje zastupa;
- (d) prema potrebi, relevantne razrede osiguranja;
- (e) adresu u matičnoj državi članici na kojoj se mogu dobiti dokumenti;
- (f) ime osobe odgovorne za upravljanje podružnicom ili stalnom prisutnošću.

Svaka trajna prisutnost posrednika na državnom području države članice koja je istovjetna podružnici tretira se na isti način kao podružnica, osim ako posrednik zakonito ne uspostavi takvu trajnu prisutnost u nekom drugom pravnom obliku.

2. Osim ako nadležno tijelo države članice domaćina ima razloge smatrati organizacijsku strukturu ili financijsku situaciju posrednika u osiguranju ili reosiguranju ili sporednog posrednika u osiguranju neodgovarajućom, uzimajući u obzir predviđene poslove distribucije, u roku od mjesec dana od zaprimanja podataka iz stavka 1. o tome obavješćuje nadležno tijelo države članice domaćina koje bez odlaganja potvrđuje primitak te obavijesti. Nadležno tijelo matične države članice pisanim putem obavješćuje posrednika u osiguranju ili reosiguranju ili sporednog posrednika u osiguranju da je nadležno tijelo države članice domaćina zaprimilo podatke.

U roku od mjesec dana od primitka podataka iz prvog podstavka ovog stavka, nadležno tijelo države članice domaćina prosljeđuje nadležnom tijelu matične države članice zakonske odredbe iz članka 11. stavka 1. putem sredstava iz članka 11. stavaka 3. i 4. koje se primjenjuju na njezinu državnom području. Matična država članica prosljeđuje posredniku tu informaciju i obavješćuje ga da može započeti poslovanje u državi članici domaćinu pod uvjetom da poštuje te zakonske odredbe.

Ako obavijest nije primljena unutar razdoblja navedenog u drugom podstavku, posrednik u osiguranju ili reosiguranju ili sporedni posrednik u osiguranju može osnovati podružnicu i započeti poslovanje.

3. Ako nadležno tijelo matične države članice odbije proslijediti informacije iz stavka 1. nadležnom tijelu države članice domaćina, u roku od mjesec dana od primanja podataka iz stavka 1. obrazlaže svoje odbijanje posredniku u osiguranju ili reosiguranju ili sporednog posrednika u osiguranju.

Odbijanje iz prvog podstavka ili bilo koji propust nadležnog tijela matične države članice da proslijedi podatke iz stavka 1. podliježe pravu na žalbu pred sudom u matičnoj državi članici.

4. U slučaju izmjene podataka dostavljenih u skladu sa stavkom 1. posrednik u osiguranju ili reosiguranju ili sporedni posrednik u osiguranju o njoj obavješćuje nadležno tijelo matične države članice najmanje mjesec dana prije unošenja te izmjene. Nadležno tijelo matične države članice o toj izmjeni obavješćuje i nadležno tijelo države članice domaćina čim je to izvedivo a najkasnije mjesec dana od datuma na koji je nadležno tijelo matične države članice primilo podatke.

Članak 7.

Podjela nadležnosti između matičnih država članica i država članica domaćina

1. Ako se glavno mjesto poslovanja posrednika u osiguranju ili reosiguranju ili sporednog posrednika u osiguranju nalazi u državi članici koja nije matična država članica nadležno tijelo te druge države članice može se dogovoriti s nadležnim tijelom matične države članice da djeluje kao nadležno tijelo matične države članice u smislu odredbi iz poglavlja

IV., V., VI. i VII. ove Direktive. U slučaju takva dogovora nadležno tijelo matične države članice bez odgađanja obavješćuje posrednika u osiguranju ili reosiguranju ili sporednog posrednika u osiguranju i EIOPA-u.

2. Nadležno tijelo države članice domaćina snosi odgovornost za osiguravanje da usluge koje pruža na temelju poslovnog nastana unutar njezina državnog područja budu u skladu s obvezama utvrđenima u poglavljima V. i VI. i mjerama koje su usvojene sukladno tome.

Nadležno tijelo države članice domaćina ima pravo ispitati sporazume o poslovnom nastanu i tražiti promjene koje su potrebne kako bi omogućile nadležnom tijelu da provodi obveze u skladu s poglavljima V. i VI. i mjere usvojene sukladno tome u pogledu usluga ili aktivnosti koje pruža poslovni nastan na njezinu državnom području.

Članak 8.

Povreda obveza pri korištenju slobode poslovnog nastana

1. Ako nadležno tijelo države članice domaćina utvrdi da posrednik u osiguranju ili reosiguranju ili sporedni posrednik u osiguranju povrjeđuje zakonske ili regulatorne odredbe donesene u toj državi članici u skladu s odredbama iz poglavlja V. i VI., to tijelo može poduzeti odgovarajuće mjere.

2. Ako nadležno tijelo države članice domaćin ima razloga smatrati da je posrednik u osiguranju ili reosiguranju ili sporedni posrednik u osiguranju koji putem poslovnog nastana posluje na njezinu državnom području povrijedio bilo koju obvezu propisanu ovom Direktivom i ako to nadležno tijelo nije odgovorno u skladu s člankom 7. stavkom 2., o svojim saznanjima obavješćuje nadležno tijelo matične države članice. Nakon što ocijeni primljenu informaciju, nadležno tijelo matične države članice, prema potrebi i čim prije, poduzima potrebne mjere kako bi ispravilo situaciju. Ono obavješćuje nadležno tijelo države članice domaćina o svim takvim mjerama koje je poduzelo.

3. Ako se, unatoč mjerama koje je poduzela matična država članica ili zbog toga što se te mjere pokažu nedovoljnim ili manjkavim, posrednik u osiguranju ili reosiguranju ili sporedni posrednik u osiguranju nastavi ponašati tako da očito nanosi veliku štetu interesima potrošača države članice domaćina ili urednom funkcioniranju tržišta osiguranja i reosiguranja, nadležno tijelo države članice domaćina može, nakon što je obavijestilo nadležno tijelo matične države članice, poduzeti odgovarajuće mjere kako bi spriječilo daljnje nepravilnosti, uključujući, samo ako je to nužno, sprečavanje posrednika da nastavi sklapati nove poslove na njezinu državnom području.

Uz to, nadležno tijelo matične države članice ili države članice domaćina može predmet uputiti EIOPA-i te zahtijevati njezinu pomoć u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1094/2010. U tom slučaju EIOPA može djelovati u skladu s ovlastima koje su joj dodijeljene tim člankom.

4. Stavci 2. i 3. ne utječu na ovlast države članice domaćina da poduzme odgovarajuće i nediskriminirajuće mjere kako bi spriječila ili kaznila nepravilnosti koje su počinjene na njezinu državnom području, u situaciji u kojoj je nužno odmah djelovati kako bi se zaštitila prava potrošača države članice domaćina, dokle god su takve iste mjere u matičnoj državi članice nedostatne ili manjkave. U takvim situacijama država članica domaćin ima mogućnost spriječiti dotičnog posrednika u osiguranju ili reosiguranju ili sporednog posrednika u osiguranju da sklapa nove poslove unutar njezina državnog područja.

5. Svaka mjera koju na temelju ovog članka donese nadležno tijelo države članice domaćina prosljeđuje se dotičnom posredniku u osiguranju ili reosiguranju ili sporednom posredniku u osiguranju u dobro obrazloženom dokumentu i o njoj se bez nepotrebnog odlaganja obavješćuje nadležno tijelo matične države članice, EIOPA i Komisija.

Članak 9.

Ovlasti u odnosu na nacionalne odredbe donesene u interesu općeg dobra

1. Ova Direktiva ne utječe na ovlasti država članice domaćina da, ako je to nužno, poduzmu odgovarajuće i nediskriminirajuće mjere kako bi kaznile nepravilnosti počinjene na njihovu državnom području koje su protivne njihovim zakonskim odredbama iz članka 11. stavka 1. U takvim situacijama država članica domaćin ima ovlast sprečavanja posrednika u osiguranju ili reosiguranju ili sporednog posrednika u osiguranju od sklapanja novih poslova unutar svojeg državnog područja.

2. Štoviše, ova Direktiva ne utječe na ovlast nadležnog tijela države članice domaćina da poduzme odgovarajuće mjere kako bi spriječilo distributera osiguranja s poslovnim nastanom u drugoj državi članici da na njezinu državnom području obavlja svoju djelatnost na temelju slobode pružanja usluga ili, prema potrebi, slobode poslovnog nastana ako se ta djelatnost potpuno ili uglavnom obavlja na državnom području države članice domaćina isključivo u svrhu izbjegavanja zakonskih odredbi koje bi se primjenjivale kada bi taj distributer osiguranja imao stalno boravište ili registrirano sjedište u toj državi članici domaćinu i, osim toga, ako njegova djelatnost ozbiljno ugrožava uredno funkcioniranje tržišta osiguranja i reosiguranja u državi članici domaćinu s obzirom na zaštitu potrošača. U tom slučaju nadležno tijelo države članice domaćina, nakon obavješćivanja nadležnog tijela matične države članice, može u pogledu tog distributera osiguranja poduzeti sve odgovarajuće mjere koje su potrebne kako bi se zaštitila prava potrošača u državi članici domaćinu. Dotična nadležna tijela mogu uputiti predmet EIOPA-i te zatražiti njezinu pomoć u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1094/2010, a u tom slučaju EIOPA može djelovati u skladu s ovlastima koje su joj dodijeljene tim člankom u slučaju neslaganja između nadležnih tijela država članica domaćina i matičnih država članica.

POGLAVLJE IV.

ORGANIZACIJSKI UVJETI

Članak 10.

Stručni i organizacijski uvjeti

1. Matične države članice osiguravaju da distributeri osiguranja i reosiguranja i zaposlenici društava za osiguranje i reosiguranje koji obavljaju djelatnosti distribucije osiguranja i reosiguranja posjeduju odgovarajuća znanja i sposobnosti kako bi primjereno izvršili svoje zadaće i obavili svoje dužnosti.

2. Matične države članice osiguravaju da posrednici u osiguranju i reosiguranju i zaposlenici društava za osiguranje i reosiguranje i zaposlenici posrednika u osiguranju i reosiguranju poštuju uvjete stalnog stručnog osposobljavanja i usavršavanja kako bi se održala odgovarajuća razina učinkovitosti koja odgovara ulozi koju imaju i relevantnom tržištu.

U tu svrhu, matične države članice uspostavljaju i objavljuju mehanizme kako bi mogle učinkovito provjeravati i ocjenjivati znanje i stručnost posrednika u osiguranju i reosiguranju te zaposlenika društava za osiguranje i reosiguranje i zaposlenika posrednika u osiguranju i reosiguranju koje se temelji na najmanje 15 sati stručnog osposobljavanja i usavršavanja godišnje, uzimajući u obzir svojstva proizvoda koji se prodaju, vrstu distributera, ulogu koju imaju i aktivnosti koje obavljaju u okviru djelatnosti distributera osiguranja i reosiguranja.

Matične države članice mogu zahtijevati da se uspješno ispunjenje uvjeta osposobljavanja i usavršavanja dokaže dobivanjem potvrde.

Države članice prilagođavaju tražene uvjete u smislu znanja i sposobnosti u skladu s određenom djelatnosti distributera osiguranja ili reosiguranja i distribuiranih proizvoda, posebno kod sporednog posrednika u osiguranju. Države članice mogu zahtijevati da u slučajevima iz članka 3. stavka 1. trećeg podstavka i s obzirom na zaposlenike društava za osiguranje ili reosiguranje uključene u distribuciju osiguranja ili reosiguranja, društvo za osiguranje ili reosiguranje ili posrednik trebaju provjeriti odgovaraju li znanje i sposobnosti dotičnih posrednika uvjetima iz stavka 1. te, ako je potrebno, trebaju pružiti takvim posrednicima mogućnosti osposobljavanja ili stručnog usavršavanja koje odgovaraju uvjetima vezanima uz proizvode koje posrednici prodaju.

Države članice nisu dužne primjenjivati uvjet iz stavka 1. i iz prvog podstavka ovog stavka na sve fizičke osobe koje rade u društvu za osiguranje ili reosiguranje ili posrednika u osiguranju ili reosiguranju koji obavljaju poslove distribucije osiguranja ili reosiguranja, ali države članice osiguravaju da relevantne osobe koje upravljaju tim društvima i odgovorne su za distribuciju u pogledu proizvoda osiguranja i reosiguranja, kao i sve ostale osobe izravno uključene u distribuciju osiguranja ili reosiguranja, mogu dokazati znanja i sposobnosti potrebne za obavljanje svojih dužnosti.

Posrednici u osiguranju i reosiguranju dužni su dokazati usklađenost s relevantnim uvjetima stručnog znanja i sposobnosti propisanim u Prilogu I.

3. Fizičke osobe koje rade u društvu za osiguranje ili reosiguranje ili za posrednika u osiguranju ili reosiguranju koji se bave distribucijom osiguranja ili reosiguranja moraju imati dobar ugled. Najmanji je uvjet taj da nemaju policijski dosje ili drugi ekvivalentni dokument prema nacionalnim propisima vezan uz kaznena djela protiv imovine ili u području financijskih djelatnosti te da nad njima nije bio proglašen stečaj, osim ako je provedena njihova rehabilitacija u skladu s nacionalnim pravom.

Države članice mogu u skladu s člankom 3. stavkom 1. trećim podstavkom dopustiti distributeru osiguranja ili reosiguranja provjere dobrog ugleda svojih zaposlenika i, prema potrebi, svojih posrednika u osiguranju ili reosiguranju.

Države članice nisu dužne primjenjivati uvjete iz prvog stavka i iz prvog podstavka ovog stavka na sve fizičke osobe koje rade u društvu za osiguranje ili reosiguranje ili za posrednika u osiguranju ili reosiguranju, pod uvjetom da se te fizičke osobe ne bave neposredno distribucijom osiguranja ili reosiguranja. Države članice osiguravaju da osobe unutar uprave takvih društava odgovorne za distribuciju osiguranja i reosiguranja i osoblje izravno uključeno u distribuciju osiguranja ili reosiguranja ispunjavaju taj uvjet.

U pogledu sporednog posrednika u osiguranju, države članice osiguravaju da osobe odgovorne za sporednu distribuciju osiguranja ispunjavaju uvjet iz prvog podstavka.

4. Posrednici u osiguranju i reosiguranju imaju osiguranje od profesionalne odgovornosti koje vrijedi na čitavom području Unije ili odgovarajuće jamstvo koje pokriva odgovornost za profesionalni nemar u iznosu od najmanje 1 250 000 EUR po svakom odštetnom zahtjevu i ukupno 1 850 000 EUR za sve odštetne zahtjeve u jednoj godini, osim ako je društvo za osiguranje, društvo za reosiguranje ili neko drugo društvo u čije ime djeluje posrednik u osiguranju ili reosiguranju, ili za koje je posrednik u osiguranju ili reosiguranju ovlašten djelovati, već dalo takvo osiguranje ili odgovarajuće jamstvo, ili ako takvo društvo preuzima punu odgovornost za djelovanje posrednika.

5. Države članice zahtijevaju da sporedni posrednici u osiguranju imaju osiguranje od profesionalne odgovornosti ili odgovarajuća jamstva u visini koju utvrde države članice uzimajući u obzir svojstva proizvoda koje prodaju i djelatnost koju obavljaju.

6. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere da zaštite potrošače od nemogućnosti posrednika u osiguranju ili reosiguranju ili sporednog posrednika u osiguranju da premiju prosljedi društvu za osiguranje ili da iznos naknade štete ili povrat dijela premije prosljedi osiguraniku.

Takve mjere propisuju se u jednom od sljedećih oblika:

- (a) odredbe predviđene zakonom ili ugovorom prema kojima se svote novca koje potrošač uplaćuje posredniku smatraju kao da su plaćene društvu, dok se svote novca koje društvo uplaćuje posredniku ne smatraju isplaćenima potrošaču sve dok ih potrošač zaista i ne primi;
- (b) uvjet da posrednik mora imati financijsku sposobnost u iznosu koji u svakom trenutku čini 4 % iznosa godišnje primljenih premija, a minimalno 18 750 EUR;
- (c) uvjet da se potrošačeve svote novca prosljeđuju putem strogo odvojenih korisničkih računa i da se ti računi ne koriste za naknadu štete drugim vjerovnicima u slučaju stečaja;
- (d) uvjet postojanja jamstvenog fonda.

7. EIOPA redovito preispituje iznose iz stavaka 4. i 6. kako bi odražavali promjene Europskog indeksa potrošačkih cijena koje objavljuje Eurostat. Prvo preispitivanje obavlja se do 31. prosinca 2017., a sljedeća preispitivanja svakih pet godina nakon prvog preispitivanja.

EIOPA razvija nacrt regulatornih tehničkih standarda koji prilagođuju temeljni iznos u eurima iz stavaka 4. i 6. za postotnu promjenu indeksa iz prvog podstavka ovog stavka u razdoblju između 1. siječnja 2013. i 31. prosinca 2017. ili od datuma posljednjeg preispitivanja do datuma novog preispitivanja, zaokruživanjem na najbliži višekratnik 10 EUR.

EIOPA podnosi te nacрте regulatornih tehničkih standarda Komisiji do 30. lipnja 2018., a sljedeći nacrt regulatornih tehničkih standarda svakih pet godina nakon podnošenja prvog nacrta.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz drugog i trećeg podstavka ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

8. Kako bi se osiguralo poštovanje uvjeta iz stavaka 1., 2. i 3., društva za osiguranje i reosiguranje odobravaju, provode i redovito preispituju svoje unutarnje politike i odgovarajuće unutarnje postupke.

Društva za osiguranje i reosiguranje utvrđuju funkciju za osiguravanje pravilnog provođenja odobrenih politika i postupaka.

Društva za osiguranje i reosiguranje uspostavljaju, održavaju i ažuriraju evidencije svih relevantnih dokumenata u pogledu primjene stavaka 1., 2. i 3. Društva za osiguranje i reosiguranje dostavljaju, na zahtjev, nadležnom tijelu matične države članice imena osoba odgovornih za tu funkciju.

Članak 11.

Objava općih dobrih pravila

1. Države članice osiguravaju da njihova nadležna tijela na primjeren način objavljuju relevantne nacionalne zakonske odredbe koje štite opće dobro, uključujući informacije o tome jesu li i kako države članice odlučile primijeniti strože odredbe iz članka 29. stavka 3., koje se primjenjuju na obavljanje distribucije osiguranja i reosiguranja na njihovim državnim područjima.

2. Svaka država članica koja namjerava primjenjivati i primjenjuje odredbe kojima se uređuje distribucija osiguranja osim odredbi navedenih u ovoj Direktivi osigurava da je administrativno opterećenje koje proizlazi iz tih odredbi razmjerno zaštiti potrošača. Države članice nastavljaju nadzirati te odredbe kako bi osigurale da ostanu u skladu s ovim stavkom.

3. EIOPA na svojoj internetskoj stranici uključuje hiperpoveznice na internetske stranice nadležnih tijela na kojima su objavljene informacije o općim dobrim pravilima. Takve informacije nacionalna nadležna tijela redovito ažuriraju i EIOPA čini te informacije dostupnima na svojoj internetskoj stranici sa svim nacionalnim općim dobrim pravilima podijeljenima u različita relevantna područja prava.

4. Države članice uspostavljaju jedinstvenu kontaktnu točku odgovornu za pružanje informacija o općim dobrim pravilima u predmetnoj državi članici. Takva kontaktna točka trebalo bi biti primjereno nadležno tijelo.

5. EIOPA u izvješću ispituje i obavješćuje Komisiju o općim dobrim pravilima koje objavljuju države članice u skladu s ovim člankom u kontekstu pravilnog funkcioniranja ove Direktive i unutarnjeg tržišta prije 23. veljače 2019.

Članak 12.

Nadležna tijela

1. Države članice imenuju nadležna tijela ovlaštena za osiguravanje provedbe ove Direktive. O tome obavješćuju Komisiju te navode eventualne podjele dužnosti.

2. Tijela iz stavka 1. ovog članka ili su javna tijela ili tijela priznata prema nacionalnom pravu ili od strane javnih tijela izričito ovlaštenih u tu svrhu prema nacionalnom pravu. Ta tijela nisu društva za osiguranje ili reosiguranje ili udruženja čiji su članovi izravno ili neizravno društva za osiguranje ili reosiguranje ili posrednici u osiguranju ili reosiguranju, ne dovodeći u pitanje mogućnost suradnje između nadležnih tijela i drugih tijela ako je to izričito propisano u članku 3. stavku 1.

3. Nadležna tijela imaju sve ovlasti potrebne za obavljanje svojih dužnosti prema ovoj Direktivi. Ako na državnom području države članice postoji više od jednog nadležnog tijela, ta država članica osigurava njihovu blisku suradnju kako bi svako tijelo moglo učinkovito obavljati svoje dužnosti.

Članak 13.

Suradnja i razmjena informacija između nadležnih tijela država članica

1. Nadležna tijela različitih država članica međusobno surađuju i razmjenjuju sve relevantne informacije o distributerima osiguranja i reosiguranja kako bi osigurala odgovarajuću primjenu ove Direktive.

2. Posebno, pri postupku upisa u registar nadležna tijela neprestano dijele relevantne informacije u pogledu dobrog ugleda, stručnog znanja i sposobnosti distributera osiguranja i reosiguranja.

3. Nadležna tijela također razmjenjuju informacije o distributerima osiguranja i reosiguranja protiv kojih je izrečena sankcija ili druga mjera navedena u poglavlju VII. i takve informacije vjerojatno dovode do brisanja takvih distributera iz registra.
4. Sve osobe koje su obvezne primati ili otkrivati informacije u okviru ove Direktive podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne na isti način kako predviđa članak 64. Direktive Vijeća 2009/138/EZ.

Članak 14.

Pritužbe

Države članice osiguravaju uspostavu postupaka koji će potrošačima i drugim zainteresiranim stranama, posebno udrugama potrošača, omogućiti podnošenje pritužbi o distributerima osiguranja i reosiguranja. U svakom slučaju, podnositelji pritužbi moraju dobiti odgovor.

Članak 15.

Izvensudsko rješavanje sporova

1. Države članice osiguravaju uspostavu adekvatnih i učinkovitih, nepristranih i neovisnih izvensudskih postupaka rješavanja pritužbi i sporova između potrošača i distributera osiguranja koji se odnose na prava i obveze koje proizlaze iz ove Direktive u skladu s relevantnim zakonodavnim aktima Unije i nacionalnim pravom, koristeći postojeća tijela prema potrebi. Države članice osiguravaju da su takvi postupci primjenjivi na distributere osiguranja protiv kojih su pokrenuti postupci te da se nadležnost relevantnog tijela zaista primjenjuje na njih.
2. Države članice osiguravaju suradnju tijela iz stavka 1. pri rješavanju prekograničnih sporova koji se odnose na prava i obveze koje proizlaze iz ove Direktive.

Članak 16.

Ograničenje korištenja usluga posrednika

Države članice osiguravaju da pri korištenju usluga posrednika u osiguranju ili reosiguranju ili sporednog posrednika u osiguranju društva za osiguranje i reosiguranje i posrednici koriste usluge distribucije osiguranja i reosiguranja samo upisanih posrednika u osiguranju ili reosiguranju ili sporednih posrednika u osiguranju, uključujući one iz članka 1. stavka 3.

POGLAVLJE V.

UVJETI INFORMIRANJA I PRAVILA POSLOVNOG PONAŠANJA

Članak 17.

Opće načelo

1. Države članice osiguravaju da prilikom izvršavanja aktivnosti distribucije osiguranja distributeri osiguranja uvijek djeluju pošteno, pravedno i profesionalno u skladu s najboljim interesima svojih potrošača.
2. Ne dovodeći u pitanje Direktivu 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, države članice osiguravaju da sve informacije povezane s predmetom ove Direktive, uključujući promidžbene sadržaje koje distributer osiguranja šalje potrošačima ili potencijalnim potrošačima budu korektni, jasni i ne dovode u zabludu. Promidžbeni sadržaji uvijek su jasno prepoznatljivi kao takvi.
3. Države članice osiguravaju da distributeri osiguranja ne primaju ni ne daju naknade niti ocjenjuju učinkovitost svojih zaposlenika na način koji nije u skladu s njihovom dužnosti da postupaju u najboljem interesu svojih potrošača. Distributer osiguranja pogotovo neće praviti nagodbe u vezi s naknadama, prodajnim ciljevima ili nečim drugim koje bi mogle njega ili njihove zaposlenike potaknuti da preporučuje potrošaču određeni proizvod osiguranja ako bi distributer osiguranja mogao ponuditi drugi proizvod osiguranja koji bi bolje odgovarao potrošačevim potrebama.

⁽¹⁾ Direktiva 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2005. o nepoštenoj poslovnoj praksi poslovnog subjekta u odnosu prema potrošaču na unutarnjem tržištu i o izmjeni Direktive Vijeća 84/450/EEZ, direktiva 97/7/EZ, 98/27/EZ i 2002/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, kao i Uredbe (EZ) br. 2006/2004 Europskog parlamenta i Vijeća („Direktiva o nepoštenoj poslovnoj praksi”) (SL L 149, 11.6.2005., str. 22.).

Članak 18.**Opće informacije koje pruža posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje**

Države članice osiguravaju da:

- (a) pravodobno prije sklapanja ugovora o osiguranju, posrednik u osiguranju daje potrošačima sljedeće informacije:
 - i. svoje ime i adresu te da je posrednik u osiguranju;
 - ii. daje li ili ne daje savjet o prodanim proizvodima osiguranja;
 - iii. postupke iz članka 14. kojima se potrošačima i drugim zainteresiranim stranama omogućuje podnošenje pritužbi o posrednicima u osiguranju te o postupcima izvansudskog rješavanja pritužbi i sporova iz članka 15.;
 - iv. registar u koji je upisan i način provjere toga upisa; i
 - v. predstavlja li posrednik potrošača ili djeluje u ime i za račun društva za osiguranje;
- (b) pravodobno prije sklapanja ugovora o osiguranju, društvo za osiguranje daje sljedeće informacije potrošačima:
 - i. svoje ime i adresu te da je društvo za osiguranje;
 - ii. daje li ili ne daje savjete o prodanim proizvodima osiguranja;
 - iii. postupke iz članka 14. kojima se potrošačima i drugim zainteresiranim stranama omogućuje podnošenje pritužbi o društvima za osiguranje te o postupcima izvansudskog rješavanja pritužbi i sporova iz članka 15.

Članak 19.**Sukob interesa i transparentnost**

- 1. Države članice osiguravaju da pravodobno prije sklapanja ugovora o osiguranju posrednik u osiguranju pruži potrošaču barem sljedeće informacije:
 - (a) ima li udjel, izravni ili neizravni, koji predstavlja 10 % ili više prava glasa ili kapitala u predmetnom društvu za osiguranje;
 - (b) ima li određeno društvo za osiguranje odnosno matično društvo određenog društva za osiguranje udjel, izravni ili neizravni, koji predstavlja 10 % ili više prava glasa ili kapitala u posredniku u osiguranju;
 - (c) u vezi s ugovorom koji je predložio ili u vezi s kojim je dao savjet, da li:
 - i. daje savjete na temelju nepristrane i personalizirane analize;
 - ii. je pod ugovornom obvezom obavljati poslove distribucije osiguranja isključivo s jednim ili više društava za osiguranje, u kojem slučaju, treba dostaviti imena tih društava za osiguranje; ili
 - iii. nije pod ugovornom obvezom obavljanja poslova posredovanja u distribuciji osiguranja isključivo s jednim ili više društava za osiguranje i ne daje savjete na temelju nepristrane i personalizirane analize, u kojem slučaju, treba navesti imena društava za osiguranje s kojima može poslovati i s kojima posluje;
 - (d) narav primljene naknade u pogledu ugovora o osiguranju;
 - (e) radi li u vezi s ugovorom o osiguranju:
 - i. na honorarnoj osnovi, odnosno u obliku naknade koju izravno plaća potrošač;
 - ii. na osnovi provizije bilo koje vrste što znači da je naknada uključena u premiju osiguranja;
 - iii. na osnovi bilo koje druge vrste naknade, uključujući ekonomsku korist bilo kakve vrste koja se nudi ili daje u pogledu ugovora o osiguranju; ili
 - iv. na osnovi kombinacije bilo koje vrste naknade navedene u točkama i., ii. i iii.

2. Ako honorar izravno plaća potrošač, posrednik u osiguranju obavješćuje potrošača o iznosu honorara ili, ako to nije moguće, načinu izračuna honorara.
3. Ako potrošač izvrši bilo kakve uplate, osim postojećih premija i planiranih plaćanja, na temelju ugovora o osiguranju nakon njegova sklapanja, posrednik u osiguranju mora objaviti i svaku takvu uplatu u skladu s ovim člankom.
4. Države članice osiguravaju da pravodobno prije sklapanja ugovora o osiguranju, društvo za osiguranje obavijesti svojeg potrošača o naravi naknade koju primaju njegovi zaposlenici u vezi s ugovorom o osiguranju.
5. Ako potrošač izvrši bilo kakve uplate, osim postojećih premija i planiranih plaćanja, na temelju ugovora o osiguranju nakon njegova sklapanja, društvo za osiguranje mora objaviti i svaku takvu uplatu u skladu s ovim člankom.

Članak 20.

Savjeti i standardi za prodaju ako se ne daju savjeti

1. Prije sklapanja ugovora o osiguranju, distributer osiguranja pojašnjava, na temelju informacija koje je dobio od potrošača, zahtjeve i potrebe potrošača i potrošaču daje objektivne informacije o proizvodu osiguranja u razumljivom obliku kako bi se tom potrošaču omogućilo da donese informiranu odluku.

Svaki ponuđeni ugovor mora biti usklađen s potrošačevim zahtjevima i potrebama.

Ako se prije sklapanja bilo kojeg određenog ugovora daju savjeti, distributer osiguranja potrošaču daje personaliziranu preporuku u kojoj objašnjava zašto bi određeni proizvod najbolje ispunio potrošačeve zahtjeve i potrebe.

2. Pojednosti iz stavka 1. mijenjaju se ovisno o složenosti ponuđenog proizvoda osiguranja i kategorije potrošača.
3. Kada posrednik u osiguranju obavijesti potrošača da savjete daje na temelju nepristrane i personalizirane analize, dužan je takve savjete davati na temelju analize dostatno velikog broja ugovora o osiguranju raspoloživih na tržištu kako bi bio u mogućnosti dati osobnu preporuku, u skladu sa stručnim kriterijima, o tome koji bi ugovor o osiguranju odgovarao potrebama potrošača.
4. Ne dovodeći u pitanje članke 183. i 184. Direktive 2009/138/EZ, bez obzira na to je li dobiven savjet i neovisno o tome je li proizvod osiguranja dio paketa u skladu s člankom 24. ove Direktive, prije sklapanja ugovora distributer osiguranja potrošaču daje relevantne informacije o proizvodu osiguranja u razumljivom obliku kako bi potrošaču omogućio da donese informiranu odluku, uzimajući pritom u obzir složenost proizvoda osiguranja i kategoriju potrošača.
5. U vezi s distribucijom proizvoda neživotnog osiguranja navedenih u Prilogu I. Direktivi 2009/138/EZ, informacija iz stavka 4. ovog članka daje se putem standardiziranog dokumenta s informacijama o proizvodu osiguranja na papiru ili drugom trajnom mediju.
6. Dokument s informacijama o proizvodu osiguranja iz stavka 5. sastavlja proizvođač proizvoda neživotnog osiguranja.
7. Dokument s informacijama o proizvodu osiguranja:
 - (a) mora biti kratak i samostalan dokument;
 - (b) mora biti prikazan i strukturiran tako da je jasan i jednostavan za čitanje te napisan slovima veličine koja omogućuje čitanje;
 - (c) ne smije, u slučaju da je izvorna verzija bila u boji, biti u manjoj mjeri razumljiv kada je tiskan ili fotokopiran u crno-bijeloj verziji;
 - (d) mora biti napisan na službenim jezicima ili na jednom službenom jeziku kojim se služi u dijelu države članice u kojem se proizvod osiguranja nudi ili, ako se tako dogovore potrošač i distributer, na drugom jeziku;
 - (e) mora biti točan i ne dovoditi u zabludu;
 - (f) mora sadržavati naslov „Dokument s informacijama o proizvodu osiguranja” na vrhu prve stranice;
 - (g) mora sadržavati izjavu o tome da se sve predugovorne i ugovorne informacije o proizvodu nalaze u drugim dokumentima.

Države članice mogu odrediti da se dokument s informacijama o proizvodu osiguranja treba dati zajedno s informacijama koje se zahtijevaju drugim relevantnim zakonodavnim aktima Unije ili nacionalnim pravom pod uvjetom da su ispunjeni svi uvjeti određeni u prvom podstavku.

8. Dokument s informacijama o proizvodu osiguranja sadržava sljedeće informacije:
- (a) informacije o vrsti osiguranja;
 - (b) sažetak pokriva osiguranja, uključujući osigurane glavne rizike, osigurane svote i, prema potrebi, zemljopisni opseg i sažetak isključenih rizika;
 - (c) sredstva plaćanja premija i trajanje plaćanja;
 - (d) glavna izuzeća na koja se ne mogu podnositi odštetni zahtjevi;
 - (e) obveze na početku ugovora;
 - (f) obveze tijekom razdoblja trajanja ugovora;
 - (g) obveze u slučaju odštetnog zahtjeva;
 - (h) razdoblje trajanja ugovora uključujući datum početka i završetka ugovora;
 - (i) načine raskida ugovora.
9. Nakon savjetovanja s nacionalnim tijelima i nakon ispitivanja potrošača, EIOPA sastavlja nacrt provedbenih tehničkih standarda u pogledu standardiziranog oblika dokumenta s informacijama o proizvodu osiguranja u kojem se navode pojedinosti o prikazu informacija navedenih u stavku 8.

EIOPA Komisiji podnosi navedene nacрте provedbenih tehničkih standarda do 23. veljače 2017.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1094/2010.

Članak 21.

Informacije koje daju sporedni posrednici u osiguranju

Države članice jamče da sporedni posrednici u osiguranju djeluju u skladu s člankom 18. točkom (a) podtočkama i., iii. i iv. te člankom 19. stavkom 1. točkom (d).

Članak 22.

Izuzeća u pogledu informacija i klauzula o fleksibilnosti

1. Informacije iz članka 18., 19. i 20. nije potrebno pružati u slučaju kada distributer osiguranja obavlja poslove distribucije povezane s osiguranjem velikih rizika.

Države članice mogu odlučiti da informacije iz članka 29. i 30. ove Direktive nije potrebno pružiti profesionalnom ulagatelju kako je definiran člankom 4. stavkom 1. točkom 10. Direktive 2014/65/EU.

2. Države članice mogu zadržati ili donijeti strože odredbe o zahtjevima za informacijama iz ovog poglavlja, pod uvjetom da su takve odredbe u skladu s pravom Unije. Države članice obavješćuju EIOPA-u i Komisiju o takvim nacionalnim odredbama.

Države članice također poduzimaju mjere potrebne kako bi se zajamčilo da će njihove nadležne vlasti na prikladan način objaviti informacije o tome je li i na koji način država članica odlučila primijeniti strože odredbe u skladu s ovim stavkom.

Posebice, države članice mogu davanje savjeta o kojem je riječ u članku 20. stavku 1. trećem podstavku propisati kao obvezno za prodaju svih proizvoda osiguranja ili određene vrste proizvoda osiguranja. U tom slučaju distributeri osiguranja poštuju te strože nacionalne odredbe, uključujući distributere koji uživaju slobodu pružanja usluga ili slobodu poslovnog nastana, prilikom sklapanja ugovora o osiguranju s potrošačima koji imaju uobičajeno boravište ili poslovni nastan u toj državi članici.

3. Države članice mogu ograničiti ili zabraniti prihvaćanje ili primitak naknada, provizija ili drugih vrsta novčane ili nenovčane koristi koje distributerima osiguranja plaća ili daje treća strana ili osoba za račun treće osobe u vezi s distribucijom proizvoda osiguranja.

4. Kako bi se uz pomoć svih raspoloživih sredstava uspostavila visoka razina transparentnosti, EIOPA osigurava da se informacije koje prima u vezi s nacionalnim odredbama priopćavaju i potrošačima i distributerima osiguranja i reosiguranja.

5. Države članice jamče da u slučaju kada je distributer osiguranja odgovoran za pružanje obveznog strukovnog mirovinskog osiguranja, a zaposlenik postaje članom takva programa bez samostalne odluke o učlanjenju, informacije o kojima je riječ u ovom poglavlju pružaju se zaposleniku odmah nakon njegova učlanjenja u dotično osiguranje.

Članak 23.

Uvjeti dostave informacija

1. O svim informacijama koje je potrebno dostaviti u skladu s člancima 18., 19., 20. i 29., potrošače se obavješćuje:

- (a) na papiru;
- (b) na jasan i točan način, koji je potrošaču razumljiv;
- (c) na službenom jeziku države članice u kojoj se nalazi rizik ili države članice u kojoj je nastala obveza informiranja ili na nekom drugom jeziku dogovorenom između strana; i
- (d) besplatno.

2. Iznimno od stavka 1. točke (a), informacije iz članaka 18., 19., 20. i 29. potrošaču se dostavljaju na jednom od sljedećih medija:

- (a) na trajnom mediju koji nije papir, ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni stavkom 4. ovog članka; ili
- (b) putem internetske stranice ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni stavkom 5. ovog članka.

3. Međutim, u slučaju da se informacije iz članaka 18., 19., 20. i 29. dostavljaju koristeći trajni medij koji nije papir ili preko internetske stranice, na zahtjev potrošača besplatno se dostavlja papirnata inačica.

4. Informacije iz članaka 18., 19., 20. i 29. mogu se dostaviti koristeći trajni medij koji nije papir ako se ispune sljedeći uvjeti:

- (a) korištenje trajnog medija prikladno je u kontekstu poslovanja između distributera osiguranja i potrošača; i
- (b) potrošaču je dan izbor između informacija na papiru ili na trajnom mediju te je izabrao taj drugi medij.

5. Informacije iz članaka 18., 19., 20. i 29. mogu se dostaviti preko internetske stranice ako je ona osobno upućena potrošaču ili ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) dostava tih informacija putem internetske stranice prikladna je u kontekstu poslovanja između distributera osiguranja i potrošača;
- (b) potrošač je pristao na dostavu tih informacija putem internetske stranice;
- (c) potrošač je elektroničkim putem obaviješten o adresi internetske stranice i mjestu na stranici na kojem se nalaze te informacije;
- (d) osigurano je da su te informacije dostupne na internetskoj stranici onoliko dugo koliko je potrošaču razumno potrebno da se njima koristi.

6. U svrhu stavaka 4. i 5., pružanje informacija koristeći trajni medij koji nije papir ili preko internetske stranice smatra se prikladnim u kontekstu poslovanja između distributera osiguranja i potrošača ako postoje dokazi da potrošač raspolaže redovnim pristupom internetu. Adresa elektroničke pošte potrošača u svrhu tog poslovanja smatra se dokazom.

7. U slučaju telefonske prodaje, informacije dane potrošaču od strane distributera osiguranja prije sklapanja ugovora, uključujući dokument s informacijama o proizvodu osiguranja, moraju biti pružene u skladu s pravilima Unije koja se primjenjuju na prodaju financijskih usluga potrošačima na daljinu. Osim toga, čak ako potrošač odabere da mu se prethodne informacije dostave na trajnom mediju koji nije papir u skladu sa stavkom 4., distributer osiguranja pruža informacije potrošaču u skladu sa stavkom 1. ili 2. neposredno nakon sklapanja ugovora o osiguranju.

Članak 24.

Unakrsna prodaja

1. Kada se proizvod osiguranja nudi zajedno s dodatnim proizvodom ili uslugom koji nisu osiguranje kao dio paketa ili istog ugovora, distributer osiguranja obavješćuje potrošača o tome je li moguće odvojeno kupiti te različite sastavnice i, ako da, dostavlja adekvatan opis sastavnica ugovora ili paketa, kao i odvojeni dokaz o troškovima i naknadama svake pojedine sastavnice.

2. U slučaju iz stavka 1. i ako se rizici ili pokriće osiguranja koji proizlaze iz takva ugovora ili paketa ponuđenog potrošaču razlikuju od onih povezanih sa zasebnim sastavnicama, distributer osiguranja dostavlja adekvatan opis različitih sastavnica ugovora ili paketa te toga na koji se način njihovom kombinacijom izmjenjuju rizici ili pokriće osiguranja.

3. Kada je proizvod osiguranja dodatan u odnosu na robu ili uslugu koji nisu osiguranje te je dio paketa ili istog ugovora, distributer osiguranja daje potrošaču mogućnost odvojene kupovine te robe ili usluge. Navedeni stavak ne primjenjuje se u slučaju kada je proizvod osiguranja dodatan u odnosu na investicijsku uslugu ili aktivnost kako je definirana člankom 4. stavkom 1. točkom 2. Direktive 2014/65/EU, ugovor o kreditu kako je definiran člankom 4. točkom 3. Direktive 2014/17/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, ili račun za plaćanje kako je definiran člankom 2. točkom 3. Direktive 2014/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾.

4. EIOPA može donijeti smjernice za procjenu i nadzor praksi unakrsne prodaje kojima se utvrđuju situacije u kojima prakse unakrsne prodaje nisu u skladu s obvezama navedenima u članku 17.

5. Ovim se člankom ne sprečava distribucija proizvoda osiguranja koji pružaju pokriće od raznih vrsta rizika (polica osiguranja višestrukih rizika).

6. U slučajevima u kojima je riječ u stavcima 1. i 3., države članice jamče da će distributer osiguranja navesti zahtjeve i potrebe potrošača u odnosu na proizvode osiguranja koji su dio cjelokupnog paketa ili istog ugovora.

7. Države članice mogu zadržati ili usvojiti strože mjere ili intervenirati u svakom pojedinom slučaju kako bi zabranile prodaju osiguranja zajedno s dodatnom uslugom ili proizvodom koji nisu osiguranje kao dio paketa ili istog ugovora u slučajevima u kojima mogu dokazati da su takve prakse loše za potrošače.

Članak 25.

Uvjeti za nadgledanje proizvoda i upravljanje

1. Društvo za osiguranje i posrednici koji nude proizvode osiguranja za prodaju potrošačima održavaju, vode i provjeravaju postupak za odobrenje svakog proizvoda osiguranja ili značajne prilagodbe postojećih proizvoda osiguranja prije njihova stavljanja na tržište ili distribucije potrošačima.

Postupak odobrenja proizvoda razmjernan je i prikladan u odnosu na svojstva proizvoda osiguranja.

Postupkom odobrenja proizvoda precizira se utvrđeno ciljano tržište za svaki proizvod, osigurava da su ocijenjeni svi relevantni rizici za takvo utvrđeno ciljano tržište i da je predviđena strategija distribucije usklađena s utvrđenim ciljanom tržištem, te se poduzimaju razumne mjere kako bi se zajamčila distribucija proizvoda osiguranja na utvrđenom ciljanom tržištu.

⁽¹⁾ Direktiva 2014/17/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. veljače 2014. o ugovorima o potrošačkim kreditima koji se odnose na stambene nekretnine i o izmjeni direktiva 2008/48/EZ i 2013/36/EU i Uredbe (EU) br. 1093/2010 (SL L 60, 28.2.2014., str. 34.).

⁽²⁾ Direktiva 2014/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o usporedivosti naknada povezanih s računima za plaćanje, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu računima za plaćanje s osnovnim uslugama (SL L 257, 28.8.2014., str. 214.).

Društvo za osiguranje dužno je razumjeti i redovito provjeravati proizvode osiguranja koje nudi ili prodaje, uzimajući u obzir svaki događaj koji bi mogao značajno utjecati na potencijalni rizik za utvrđeno ciljano tržište, kako bi se barem procijenilo je li proizvod i dalje prilagođen potrebama utvrđenog ciljanog tržišta i je li zamišljena strategija distribucije i dalje prikladna.

Društvo za osiguranje, kao i posrednici koji izrađuju proizvode osiguranja, stavljaju na raspolaganje distributerima sve odgovarajuće informacije o proizvodu osiguranja i postupku odobrenja proizvoda, uključujući utvrđeno ciljano tržište proizvoda.

Ako distributer osiguranja nudi ili preporučuje proizvode osiguranja koje ne proizvodi, on mora imati uspostavljene primjerene mjere za dobivanje informacija navedenih u petom podstavku te razumjeti značajke i utvrđeno ciljano tržište svakog proizvoda osiguranja.

2. Komisija ima ovlasti usvojiti delegirane akte u skladu s člankom 38. kako bi se nadalje utvrdila načela iz ovog članka, uzimajući na proporcionalan način u obzir obavljene poslove, svojstva proizvoda osiguranja i značajke distributera.
3. Politike, postupci i dogovori iz ovog članka ne dovode u pitanje sve ostale uvjete iz ove Direktive, uključujući one koji se odnose na objavljivanje, primjerenost ili prikladnost, utvrđivanje i upravljanje sukobima interesa te dodatne poticaje.
4. Ovaj članak ne odnosi se na proizvode osiguranja koji uključuju osiguranje velikih rizika.

POGLAVLJE VI.

DODATNI UVJETI U POGLEDU INVESTICIJSKIH PROIZVODA OSIGURANJA

Članak 26.

Područje primjene dodatnih uvjeta

Ovim se poglavljem, uz uvjete koji se primjenjuju na distribuciju osiguranja u skladu s člancima 17., 18., 19. i 20., na distribuciju osiguranja primjenjuju dodatni uvjeti kada tu distribuciju u pogledu prodaje investicijskih proizvoda osiguranja provodi bilo tko od sljedećih:

- (a) posrednik u osiguranju;
- (b) društvo za osiguranje.

Članak 27.

Sprečavanje sukoba interesa

Ne dovodeći u pitanje članak 17., posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje koji provode distribuciju investicijskih proizvoda osiguranja provode i održavaju učinkovite organizacijske i administrativne mjere za poduzimanje svih razumnih koraka za sprečavanje sukoba interesa u smislu članka 28. kako on ne bi naštetio interesima potrošača. Takvi koraci proporcionalni su obavljenim poslovima, prodanim proizvodima osiguranja i vrstom distributera.

Članak 28.

Sukob interesa

1. Države članice osiguravaju da posrednici u osiguranju i društva za osiguranje tijekom provođenja svih poslova distribucije osiguranja poduzmu sve odgovarajuće korake za utvrđivanje postojanja sukoba interesa između njih, uključujući njihove upravitelje i zaposlenike, ili svaku osobu izravno ili neizravno povezanu s njima preko kontrole i njihovih potrošača ili između dva potrošača.
2. Ako organizacijske ili administrativne mjere koje su posrednici u osiguranju ili društva za osiguranje poduzeli u skladu s člankom 27. radi rješavanja sukoba interesa nisu dovoljne kako bi se u razumnoj mjeri osiguralo sprečavanje rizika od nastanka štete za interese potrošača, posrednici u osiguranju ili društva za osiguranje jasno i pravovremeno obavješćuju potrošača o svojstvima i/ili izvorima sukoba interesa prije sklapanja ugovora u osiguranju.

3. Odstupajući od članka 23. stavka 1., obavješćivanje o kojem je riječ u stavku 2. ovog članka:
 - (a) izvršava se na trajnom mediju; i
 - (b) sadrži dostatne pojedinosti, uzimajući u obzir značajke potrošača, kako bi potrošač mogao donijeti informiranu odluku u pogledu poslova distribucije osiguranja u kontekstu u kojem je došlo do sukoba interesa.
4. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 38. s ciljem:
 - (a) utvrđivanja koraka za koje je razumno očekivati da će posrednici u osiguranju ili društva za osiguranje morati poduzeti za prepoznavanje, sprečavanje, rješavanje i objavu sukoba interesa prilikom obavljanja poslova distribucije osiguranja;
 - (b) uspostavljanja odgovarajućih kriterija za utvrđivanje vrsta sukoba interesa čije postojanje može naštetiti interesima potrošača ili potencijalnih potrošača posrednika u osiguranju ili društva za osiguranje.

Članak 29.

Informacije za potrošače

1. Ne dovodeći u pitanje članak 18. i članak 19. stavke 1. i 2., potrošačima ili potencijalnim potrošačima pravovremeno se pružaju prikladne informacije prije sklapanja ugovora u pogledu distribucije investicijskih proizvoda osiguranja te u pogledu svih troškova i povezanih naknada. Te informacije sadrže barem podatke o sljedećem:
 - (a) kada je riječ o savjetovanju, dobiva li potrošač od posrednika u osiguranju ili društva za osiguranje periodičnu procjenu prikladnosti investicijskih proizvoda osiguranja koji su preporučeni tom potrošaču, a o kojima je riječ u članku 30.;
 - (b) u pogledu informacija o investicijskim proizvodima osiguranja i predloženim investicijskim strategijama, prikladne smjernice i upozorenja o rizicima povezanim s investicijskim proizvodima osiguranja ili u vezi s određenom predloženom investicijskom strategijom;
 - (c) u pogledu informacija o svim troškovima i povezanim naknadama koji trebaju biti navedeni, informacije koje se odnose na distribuciju investicijskog proizvoda osiguranja, uključujući troškove savjetovanja, kada je to relevantno, trošak investicijskog proizvoda osiguranja preporučenog ili prodanog potrošaču i kako potrošač može platiti za njega, što obuhvaća i sva plaćanja treće strane.

Informacije o svim troškovima i naknadama, uključujući troškove i naknade u vezi s distribucijom investicijskog proizvoda osiguranja koji nisu prouzročeni pojavom povezanog tržišnog rizika, u zbirnom su obliku kako bi se potrošačima omogućilo razumijevanje ukupnog troška, kao i kumulativni učinak na povrat ulaganja, te se po zahtjevu potrošača pruža pregled troškova i naknada raščlanjen po stavkama. Prema potrebi se takve informacije potrošaču pružaju periodično, najmanje jednom godišnje tijekom vijeka trajanja ulaganja.

Informacije iz ovog stavka dostavljaju se u razumljivom obliku kako bi potrošači i potencijalni potrošači mogli shvatiti svojstva i rizike određene vrste investicijskog proizvoda osiguranja koje im se nudi te na temelju informacija o njima donositi odluke o ulaganjima. Države članice mogu dopustiti da se te informacije daju u standardiziranom obliku.

2. Ne dovodeći u pitanje članak 19. stavak 1. točke (d) i (e), članak 19. stavak 3. i članak 22. stavak 3., države članice jamče da se smatra da posrednici u osiguranju ili društva za osiguranje ispunjavaju svoje obveze iz članka 17. stavka 1., članka 27. ili članka 28. ako plaćaju naknadu ili proviziju odnosno iste primaju, ili ako pružaju bilo kakvu nenovčanu korist u vezi s distribucijom investicijskog proizvoda osiguranja ili dodatnih usluga odnosno ako ih primaju od bilo koje strane osim potrošača ili osobe koja djeluje za račun potrošača, isključivo u slučaju kada plaćanje ili korist:
 - (a) ne šteti kvaliteti dotične usluge koja se pruža potrošaču; i
 - (b) ne ometa posrednika u osiguranju ili društvo za osiguranje prilikom ispunjavanja dužnosti da djeluju pošteno, pravedno i profesionalno u skladu s najboljim interesima svojih potrošača.

3. Države članice mogu distributerima nametnuti strože uvjete u pogledu pitanja obuhvaćenih ovim člankom. Posebno, države članice mogu dodatno zabraniti ili još više ograničiti ponudu ili prihvaćanje honorara, provizija ili nemonetarne koristi od trećih strana u vezi s pružanjem usluge savjetovanja o osiguranju.

Stroži uvjeti mogu uključivati i zahtjev da se ti honorari, provizije ili nemonetarna korist vrate ulagateljima, odnosno njihovo poravnanje s honorarom koji je isplatio ulagatelj.

Države članice mogu pružanje savjeta o kojem je riječ u članku 30. učiniti obveznim za prodaju svih investicijskih proizvoda osiguranja ili određene vrste takvih proizvoda.

Države članice mogu zahtijevati da u slučaju kada posrednik ulagatelja obavijesti da je savjet pružen na nezavisnoj osnovi, posrednik ocjenjuje dostatno velik broj proizvoda osiguranja dostupnih na tržištu koji su prikladno raznoliki u pogledu vrste i pružatelja kako bi se osiguralo da se očekivanja ulagatelja ispune na prikladan način i ne ograničava se na proizvode osiguranja koje izdaju ili pružaju subjekti u uskoj povezanosti s posrednikom.

Posrednici u osiguranju ili društva za osiguranje, uključujući one koji uživaju slobodu pružanja usluga ili slobodu poslovnog nastana, prilikom sklapanja ugovora o osiguranju s potrošačima koji imaju uobičajeno boravište ili poslovni nastan u toj državi članici poštuju strože odredbe država članica.

4. Ne dovodeći u pitanje stavak 3. ovog članka, Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 38. radi približeg određivanja:

- (a) kriterija za procjenjivanje imaju li poticaji koje posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje daje ili prima štetan učinak na kvalitetu usluge koja se pruža potrošaču;
- (b) kriterija za procjenjivanje poštuju li posrednici u osiguranju i društva za osiguranje koji daju ili primaju poticaje obvezu da djeluju pošteno, pravedno i profesionalno u skladu s najboljim interesima potrošača.

5. Delegirani akti iz stavka 4. uzimaju u obzir sljedeće:

- (a) svojstva usluga ponuđenih ili pruženih potrošaču ili potencijalnom potrošaču, uzimajući u obzir vrstu, predmet, veličinu i učestalost transakcija;
- (b) svojstva i opseg ponuđenih ili razmatranih proizvoda, uključujući različite vrste investicijskih proizvoda osiguranja.

Članak 30.

Procjene primjerenosti i prikladnosti te izvještavanje potrošača

1. Ne dovodeći u pitanje članak 20. stavak 1., prilikom pružanja savjeta o investicijskom proizvodu osiguranja, posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje prikupljaju i sve potrebne informacije u vezi sa znanjem i iskustvom potrošača ili potencijalnog potrošača u području ulaganja relevantnom za određenu vrstu proizvoda ili usluge, financijskom situacijom te osobe, uključujući i sposobnost te osobe da podnese gubitke te investicijskim ciljevima te osobe, uključujući prihvatljivi rizik za tu osobu, kako bi posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje mogli potrošaču ili potencijalnom potrošaču preporučiti investicijske proizvode osiguranja koji su prikladni za njega te su u skladu s njegovom mogućnosti prihvaćanja rizika i sposobnosti da podnese gubitke.

U slučaju kada posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje pružaju investicijsko savjetovanje pri kojem preporučuju paket usluga ili proizvoda objedinjenih u skladu s člankom 24., države članice jamče da cjelokupni objedinjeni paket bude primjeren za potrošača.

2. Ne dovodeći u pitanje članak 20. stavak 1., države članice osiguravaju da posrednici u osiguranju i društva za osiguranje pri obavljanju poslova distribucije osiguranja koje su različite od onih navedenih u stavku 1. ovog članka, u vezi s prodajom u kojoj se ne pruža savjetovanje, zatraže od potrošača ili potencijalnog potrošača da im dostavi informacije u vezi s njegovim znanjem i iskustvom u investicijskom području relevantnom za određenu vrstu ponuđenih ili traženih proizvoda ili usluga kako bi posrednik u osiguranju i društvo za osiguranje mogli procijeniti odgovara li potrošaču predviđena investicijska usluga ili proizvod. Ako se radi o objedinjavanju usluga ili proizvoda u skladu s člankom 24., pri procjeni se razmatra je li cjelokupni objedinjeni paket prikladan.

Ako posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje na temelju informacija dostavljenih u skladu s prvim podstavkom smatra da proizvod ne odgovara potrošaču ili potencijalnom potrošaču, posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje o tome upozorava potrošača ili potencijalnog potrošača u tom smislu. To se upozorenje može dostaviti u standardiziranom formatu.

U slučaju da potrošač ili potencijalni potrošač ne dostavi informacije navedene u prvom podstavku ili u slučaju da dostavi nedostatne informacije u vezi sa svojim znanjem i iskustvom, posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje upozorava ga da nije u mogućnosti utvrditi odgovara li mu predviđeni proizvod. To se upozorenje može dostaviti u standardiziranom formatu.

3. Ne dovodeći u pitanje članak 20. stavak 1., ako se ne pruže savjeti vezani uz investicijske proizvode osiguranja, države članice mogu odstupiti od obveza navedenih u stavku 2. ovog članka kojim se posrednicima u osiguranju i društvima za osiguranje dozvoljava da obavljaju poslove distribucije osiguranja unutar svojih teritorija bez potrebe za ispunjenjem obveza prikupljanja informacija ili utvrđivanja o kojima je riječ u stavku 2. tog članka ako su sljedeći uvjeti ispunjeni:

(a) poslovi se odnose na svaki od sljedećih investicijskih proizvoda osiguranja:

i. ugovore kojima se omogućava samo investicijska izloženost financijskim instrumentima koji se u skladu s Direktivom 2014/65/EU ne smatraju složenima te koji ne sadrže strukturu koja potrošačima otežava shvaćanje povezanih rizika; ili

ii. ostale jednostavne investicijske proizvode osiguranja u svrhu ovog stavka;

(b) poslove distribucije osiguranja vrši se na zahtjev potrošača ili potencijalnog potrošača;

(c) potrošaču ili potencijalnom potrošaču objašnjeno je da od posrednika u osiguranju ili društva za osiguranje pri obavljanju poslova distribucije osiguranja nije zatraženo da provede ocjenu prikladnosti investicijskog proizvoda osiguranja ili pružene ili ponuđene usluge distribucije osiguranja te da potrošaču ili potencijalnom potrošaču nije pružena odgovarajuća zaštita u skladu s relevantnim pravilima poslovnog ponašanja. Takvo se upozorenje može dati u standardiziranom obliku;

(d) posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje postupaju u skladu sa svojim obvezama iz članaka 27. i 28.

Svi posrednici u osiguranju ili društva za osiguranje, uključujući one koji uživaju slobodu pružanja usluga ili slobodu poslovnog nastana, dužni su poštovati primjenjive odredbe u državi članici u kojoj potrošači s kojima sklapaju ugovore o osiguranju imaju uobičajeno boravište ili poslovni nastan, a koji se ne koriste odstupanjem o kojem je riječ u ovom stavku.

4. Posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje uspostavljaju evidenciju koja sadrži dokument ili dokumente sklopljene između posrednika u osiguranju ili društva za osiguranje i potrošača u kojima su utvrđena prava i obveze strana te ostali uvjeti na temelju kojih posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje pružaju usluge potrošaču. Prava i dužnosti ugovornih strana mogu se upućivanjem uvrstiti u druge dokumente ili pravne tekstove.

5. Posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje dostavljaju potrošaču odgovarajuća izvješća o pruženim uslugama na trajnom mediju. Ta izvješća uključuju periodično obavješćivanje potrošača, uzimajući u obzir vrstu i složenost investicijskih proizvoda osiguranja i svojstva usluge koja se pruža potrošaču te uključuju, prema potrebi, troškove povezane s transakcijama i uslugama za račun potrošača.

Prilikom savjetovanja o investicijskom proizvodu osiguranja, posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje prije sklapanja ugovora pružaju potrošaču izjavu o primjerenosti na trajnom mediju u kojoj se navode savjeti te informacije o tome kako su oni u skladu sa sklonostima, ciljevima i drugim značajkama potrošača. Primjenjuju se uvjeti utvrđeni člankom 23. stavcima od 1. do 4.

Ako su za sklapanje ugovora korištena sredstva za komunikaciju na daljinu zbog čega se ne može prethodno dostaviti procjena o prikladnosti, posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje mogu dostaviti izjavu o primjerenosti na trajnom mediju odmah nakon što potrošač postane vezan bilo kakvim ugovorom pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) potrošač je pristao primiti izjavu o primjerenosti bez nepotrebne odgode nakon sklapanja ugovora; i

(b) posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje dali su potrošaču mogućnost odgode sklapanja ugovora kako bi mogao unaprijed primiti izjavu o primjerenosti.

U slučaju kada posrednik u osiguranju ili društvo za osiguranje obavijeste potrošača da će provoditi periodičnu procjenu primjerenosti, periodično izvješće sadrži ažuriranu izjavu o tome na koji je način investicijski proizvod osiguranja u skladu sa sklonostima, ciljevima i drugim značajkama potrošača.

6. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 38. kako bi podrobnije specificirala način na koji posrednici u osiguranju i društva za osiguranje trebaju poštovati načela određena ovim člankom prilikom obavljanja poslova distribucije osiguranja s potrošačima, među ostalim u pogledu informacija koje je potrebno prikupiti prilikom procjenjivanja primjerenosti i prikladnosti investicijskih proizvoda osiguranja za njihove potrošače, kriterije za procjenu jednostavnih investicijskih proizvoda osiguranja u smislu stavka 3. točke (a) podtočke ii. ovog članka, sadržaj i oblik evidencije i sporazuma o pružanju usluga potrošačima, kao i periodičnih izvješća o pruženim uslugama. U tim delegiranim aktima u obzir se uzima sljedeće:

- (a) svojstva usluga ponuđenih ili pruženih potrošaču ili potencijalnom potrošaču, uzimajući u obzir vrstu, predmet, veličinu i učestalost transakcija;
- (b) svojstva ponuđenih ili razmatranih proizvoda, uključujući različite vrste investicijskih proizvoda osiguranja;
- (c) maloprodajna ili profesionalna značajka potrošača ili potencijalnog potrošača.

7. Do 23. kolovoza 2017. EIOPA razvija i potom redovito ažurira smjernice za procjenu investicijskih proizvoda osiguranja koji imaju strukturu koja potrošačima otežava razumijevanje potencijalnih rizika u skladu sa stavkom 3. točkom (a) podtočkom i.

8. EIOPA može razviti i potom periodično ažurirati smjernice za procjenu investicijskih proizvoda osiguranja koji su klasificirani kao jednostavni u smislu stavka 3. točke (a) podtočke ii., uzimajući u obzir delegirane akte usvojene u skladu sa stavkom 6.

POGLAVLJE VII.

SANKCIJE I DRUGE MJERE

Članak 31.

Administrativne sankcije i druge mjere

1. Ne dovodeći u pitanje nadzorne ovlasti nadležnih tijela i pravo država članica da predvide i uvedu kaznene sankcije, države članice osiguravaju da njihova nadležna tijela uvedu odgovarajuće administrativne sankcije i druge mjere koje se primjenjuju na sva kršenja nacionalnih odredbi kojima se provodi ova Direktiva te poduzimaju sve potrebne mjere kako bi se zajamčila njihova provedba. Države članice osiguravaju da su njihove administrativne sankcije i druge mjere djelotvorne, razmjerne i odvratajuće.

2. Države članice mogu odlučiti ne utvrditi pravila za administrativne sankcije iz ove Direktive za kršenja koja su podložna kaznenim sankcijama prema nacionalnom pravu. U tom slučaju države članice Komisiji priopćuju relevantne odredbe kaznenog prava;

3. Nadležna tijela izvršavaju svoje nadzorne ovlasti, uključujući istražne ovlasti i ovlasti za uvođenje sankcija u smislu tog poglavlja i u skladu sa svojim nacionalnim pravnim okvirom na bilo koji od sljedećih načina:

- (a) izravno;
- (b) u suradnji s drugim tijelima;
- (c) podnošenjem zahtjeva nadležnim sudskim tijelima.

4. Države članice osiguravaju da se u slučaju kršenja bilo koje od tih obveza koje se primjenjuju na distributere osiguranja ili reosiguranja, administrativne sankcije i druge mjere mogu primijeniti na članove upravljačkog ili nadzornog tijela i svaku fizičku ili pravnu osobu koja je odgovorna za kršenje u okviru nacionalnog prava.

5. Države članice jamče da se pravo na žalbu primjenjuje na administrativne sankcije i druge mjere koje se donose u skladu s ovim člankom.

6. Nadležnim se tijelima dodjeljuju potrebne ovlasti za provođenje istraga koje su potrebne za izvršavanje njihovih zadaća. U izvršavanju svojih ovlasti nametanja administrativnih sankcija i drugih mjera, nadležna tijela blisko surađuju kako bi osigurala da se tim sankcijama i mjerama ostvari željeni rezultat i ona koordiniraju svoja djelovanja u rješavanju prekograničnih predmeta, te istodobno jamče poštovanje uvjeta zakonite obrade podataka u skladu s Direktivom 95/46/EZ i Uredbom (EZ) br. 45/2001.

U slučaju kada države članice u skladu sa stavkom 2. ovog članka odluče uvesti kaznene sankcije za kršenja odredbi iz članka 33., one jamče da će se donijeti odgovarajuće mjere kako bi nadležna tijela imala sve potrebne ovlasti za:

- (a) suradnju s pravosudnim tijelima u okviru njihova područja za prikupljanje određenih informacija u vezi s kaznenim istragama ili postupcima pokrenutima zbog mogućih kršenja ove Direktive; i
- (b) dostavu tih podataka drugim nadležnim tijelima i EIOPA-i, kako bi ispunila svoje obveze da surađuju međusobno i s EIOPA-om u smislu ove Direktive.

Članak 32.

Objavljivanje sankcija i drugih mjera

1. Države članice osiguravaju nadležnim tijelima da bez nepotrebnog odlaganja objave sve administrativne sankcije ili druge mjere koje se uvode u slučaju kršenja nacionalnih odredbi za provedbu ove Direktive i protiv kojih nije pravovremeno podnesena žalba, uključujući informacije o vrsti i svojstvima kršenja i identitetu odgovorne osobe. Međutim, ako nadležno tijelo smatra objavljivanje identiteta pravnih osoba ili identiteta i osobnih podataka fizičkih osoba nerazmjernim nakon što je napravljena procjena o razmjernosti objavljivanja takvih podataka za svaki pojedini slučaj, ili ako bi objavljivanje ugrozilo stabilnost financijskih tržišta ili istragu u tijeku, nadležna tijela mogu odlučiti odgoditi objavljivanje, otkazati objavljivanje ili objaviti sankcije anonimno.
2. Ako se nacionalnim pravom predviđa objavljivanje odluke o izricanju sankcije ili druge mjere koja podliježe žalbi relevantnim sudskim ili drugim tijelima, nadležna tijela na svojoj internetskoj stranici također bez nepotrebnog odlaganja objavljuju takve informacije i sve naknadne informacije o ishodu takve žalbe. Nadalje, objavljuje se i svaka odluka koja poništava prethodno objavljenu odluku o izricanju sankcije ili druge mjere.
3. Nadležna tijela obavješćuju EIOPA-u o svim izrečenim administrativnim sankcijama i drugim mjerama koje nisu objavljene u skladu sa stavkom 1., uključujući svaku žalbu koja je s tim povezana te njezin ishod.

Članak 33.

Kršenja odredbi i sankcije i drugih mjera

1. Ovaj se članak primjenjuje barem na sljedeće:
 - (a) osobe koje ne prijave svoje poslove distribucije u skladu s člankom 3.;
 - (b) društvo za osiguranje ili reosiguranje ili posrednika za osiguranje ili reosiguranje koji se koriste uslugama distribucije osiguranja ili reosiguranja u smislu točke (a);
 - (c) posrednika u osiguranju ili reosiguranju ili sporednog posrednika u osiguranju koji se registrirao lažnom izjavom ili bilo kojim drugim nepravilnim sredstvom kojim se krši članak 3.;
 - (d) distributera osiguranja koji ne ispunjava odredbe članka 10.;
 - (e) društvo za osiguranje ili posrednika u osiguranju koji ne ispunjavaju uvjete iz pravila o poslovanju određenih u poglavljima V. i VI., a koja se odnose na distribuciju investicijskih proizvoda osiguranja;
 - (f) distributera osiguranja koji ne ispunjava uvjete iz pravila o poslovanju određenih u poglavlju V., a koja se odnose na sve proizvode osiguranja osim onih o kojima je riječ u točki (e).
2. Države članice jamče da nadležna tijela, u slučaju kršenja o kojima je riječ u stavku 1. točki (e), imaju ovlasti u skladu s nacionalnim pravom izreći barem sljedeće administrativne sankcije i druge mjere:
 - (a) javnu izjavu u kojoj se navodi odgovorna fizička ili pravna osoba i svojstva kršenja;
 - (b) nalog kojim se odgovornoj fizičkoj ili pravnoj osobi nalaže da prestane s takvim postupanjem i da takvo postupanje više ne ponovi;
 - (c) kada je riječ o posredniku u osiguranju, ukidanje registracije u smislu članka 3.;

- (d) izricanje privremene zabrane obavljanja upravne funkcije u djelatnosti posrednika osiguranja ili društva za osiguranje protiv bilo kojeg člana upravnog tijela posrednika u osiguranju ili društva za osiguranje koji se smatra odgovornim za kršenje;
- (e) kada je riječ o pravnoj osobi, sljedeće maksimalne administrativne novčane kazne:
- barem 5 000 000 EUR ili 5 % ukupnog godišnjeg prometa prema posljednjim dostupnim financijskim izvještajima koje je odobrilo upravljačko tijelo ili, u državama članicama čija valuta nije euro, odgovarajuću vrijednost u nacionalnoj valuti na dan stupanja na snagu ove Direktive. U slučaju kada je pravna osoba matično društvo ili društvo kći matičnog društva koje mora pripremiti konsolidirane financijske izvještaje u skladu s Direktivom 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, relevantan ukupni godišnji promet znači ukupni godišnji promet na temelju posljednjih dostupnih konsolidiranih izvještaja koje je odobrilo upravljačko tijelo krajnjeg matičnog društva; ili
 - do dvostrukog iznosa ostvarene dobiti ili izbjegnutih gubitaka zbog prekršaja ako se oni mogu odrediti;
- (f) kada je riječ o fizičkoj osobi, sljedeće maksimalne administrativne novčane kazne:
- barem 700 000 EUR ili, u državama članicama čija službena valuta nije euro, odgovarajuća vrijednost u nacionalnoj valuti na dan stupanja na snagu te Direktive; ili
 - do dvostrukog iznosa ostvarene dobiti ili izbjegnutih gubitaka zbog prekršaja, ako se oni mogu odrediti.
3. Države članice jamče da nadležna tijela, u slučaju kršenja o kojima je riječ u stavku 1. točkama od (a) do (d) i (f), imaju ovlasti u skladu s nacionalnim pravom izreći najmanje sljedeće administrativne sankcije i druge mjere:
- nalog kojim se odgovornoj fizičkoj ili pravnoj osobi nalaže da prestane s takvim postupanjem i da takvo postupanje više ne ponovi;
 - kada je riječ o posredniku u osiguranju ili reosiguranju ili sporednom posredniku u osiguranju, ukidanje registracije u smislu članka 3.
4. Države članice mogu nadležnim tijelima dati ovlasti za donošenje dodatnih sankcija ili drugih mjera te administrativnih novčanih kazni koje su veće od onih predviđenih ovim člankom.

Članak 34.

Učinkovita primjena sankcija i drugih mjera

Države članice jamče da pri utvrđivanju vrste administrativnih sankcija ili drugih mjera i razine administrativnih novčanih kazni nadležna tijela uzimaju u obzir sve relevantne okolnosti, uključujući, ako je prikladno:

- ozbiljnost i trajanje kršenja;
- stupanj odgovornosti odgovorne fizičke ili pravne osobe;
- financijsku snagu odgovorne fizičke ili pravne osobe, koja se iskazuje kao godišnji dohodak odgovorne fizičke osobe ili kao ukupni promet odgovorne pravne osobe;
- važnost ostvarenih profita ili izbjegnutih gubitaka odgovorne fizičke ili pravne osobe, ako mogu biti utvrđeni;
- gubitke za potrošače i treće strane prouzročene povredom, ako ih je moguće utvrditi;
- razinu suradnje odgovorne fizičke ili pravne osobe s nadležnim tijelom;
- mjere koje je odgovorna fizička ili pravna osoba poduzela kako bi spriječila ponavljanje prekršaja; i
- sve prethodne prekršaje odgovorne fizičke ili pravne osobe.

⁽¹⁾ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).

Članak 35.**Prijavljivanje kršenja**

1. Države članice jamče da će nadležna tijela uspostaviti djelotvorne mehanizme kojima će se omogućiti i potaknuti da se tim tijelima prijavljuju potencijalna ili stvarna kršenja nacionalnih odredaba kojima se ova Direktiva prenosi u zakonodavstvo.
2. Ti mehanizmi iz stavka 1. uključuju barem:
 - (a) posebne postupke za zaprimanje prijave kršenja i daljnje postupanje;
 - (b) odgovarajuću zaštitu zaposlenika distributera osiguranja ili reosiguranja i, kada je to moguće, drugih osoba, koji prijave kršenja počinjena unutar tih subjekata; i
 - (c) zaštitu identiteta i osobe koja prijavi kršenja i fizičke osobe koja je navodno odgovorna za kršenje, u svim fazama postupka, osim ako je takva objava obvezna prema nacionalnom pravu u kontekstu daljnje istrage ili naknadnog upravnog ili sudskog postupka.

Članak 36.**Dostavljanje informacija EIOPA-i u vezi sa sankcijama i drugim mjerama**

1. Nadležna tijela obavješćuju EIOPA-u o svim izrečenim administrativnim sankcijama i mjerama koje nisu objavljene u skladu s člankom 32. stavkom 1.
2. Nadležna tijela godišnje dostavljaju EIOPA-i zbirne podatke o svim administrativnim sankcijama i drugim mjerama izrečenima u skladu s člankom 31.

EIOPA te informacije objavljuje u svojem godišnjem izvješću.

3. Ako nadležno tijelo objavi administrativne sankcije ili druge mjere, istodobno o tome mora obavijestiti EIOPA-u.

POGLAVLJE VIII.

ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 37.****Zaštita podataka**

1. Države članice primjenjuju Direktivu 95/46/EZ na obradu osobnih podataka koja se provodi u državama članicama u skladu s ovom Direktivom.
2. Uredba (EZ) br. 45/2001 primjenjuje se na obradu osobnih podataka koju provodi EIOPA u skladu s ovom Direktivom.

Članak 38.**Delegirani akti**

Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 39. koji se odnosi na članke 25., 28., 29. i 30.

Članak 39.**Izvršavanje delegiranja**

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članaka 25., 28., 29. i 30. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno razdoblje počevši od 22. veljače 2016.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članaka 25., 28., 29. i 30. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv proizvodi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Čim donese određeni delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
5. Delegirani akt donesen na temelju članka 25., 28., 29. i 30. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od tri mjeseca od priopćenja tog akta na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore. Taj se rok produljuje za tri mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 40.

Prijelazno razdoblje

Države članice jamče da će do 23. veljače 2019. posrednici koji su se već registrirali u skladu s Direktivom 2002/92/EZ poštovati relevantne odredbe nacionalnog prava kojima se primjenjuje članak 10. stavak 1. ove Direktive.

Članak 41.

Pregled i ocjena

1. Do 23. veljače 2021. Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o primjeni članka 1. Takvo izvješće uključuje procjenu na temelju informacija dobivenih od država članica i EIOPA-e u skladu s člankom 1. stavkom 5. o tome je li opseg ove Direktive, uključujući iznimku iz članka 1. stavka 3., i dalje prikladan u odnosu na razinu zaštite potrošača, proporcionalnost postupanja između raznih distributera osiguranja i administrativni teret s kojim se suočavaju nadležna tijela i subjekti u distribuciji osiguranja.
2. Do 23. veljače 2021. Komisija provjerava ovu Direktivu. Navedena provjera uključuje općenitu procjenu praktične primjene pravila iz ove Direktive, vodeći računa o razvoju na tržištu investicijskih proizvoda za građanstvo, kao i o stečenom iskustvu u praktičnoj primjeni ove Direktive, Uredbe (EU) br. 1286/2014 i Direktive 2014/65/EU. Ta provjera uključuje i procjenu o tome donose li posebna pravila o poslovanju za distribuciju investicijskih proizvoda osiguranja o kojima je riječ u poglavlju VI ove Direktive prikladne i proporcionalne rezultate, uzimajući u obzir potrebu za jamčenjem zadovoljavajuće razine zaštite potrošača u skladu sa standardima zaštite ulagača koji se primjenjuju u skladu s Direktivom 2014/65/EU, specifične značajke investicijskih proizvoda osiguranja i svojstva njihovih distribucijskih kanala. Provjerom se također preispituje mogućnost primjene odredbi ove Direktive na proizvode koji su u opsegu Direktive 2003/41/EZ. Tim se preispitivanjem također obuhvaća posebna analiza učinka članka 19. ove Direktive, uzimajući u obzir stanje konkurencije na tržištu distribucije osiguranja za ugovore koji ne ulaze u kategorije utvrđene u Prilogu II. Direktivi 2009/138/EZ te učinak obveza iz članka 19. ove Direktive na posrednike u osiguranju koji su mala i srednja poduzeća.
3. Nakon savjetovanja sa Zajedničkim odborom Europskih nadzornih tijela, Komisija podnosi prvo izvješće Europskom parlamentu i Vijeću.
4. Do 23. veljače 2020. i barem svake dvije godine nakon toga, EIOPA priprema daljnje izvješće o primjeni ove Direktive. EIOPA je dužna savjetovati se s Europskim nadzornim tijelom za vrijednosne papire i tržišta kapitala prije objavljivanja svojeg izvješća.
5. U trećem izvješću koje se priprema do 23. veljače 2018. EIOPA procjenjuje strukturu tržišta posrednika u osiguranju.
6. Izvješćem koje EIOPA priprema do 23. veljače 2020. u skladu sa stavkom 4. ispituje se jesu li nadležna tijela iz članka 12. stavka 1. dovoljno ovlaštena te raspoložu li primjerenim resursima za izvršavanje svojih zadaća.
7. Izvješćem iz stavka 4. ispituje se barem sljedeće:
 - (a) bilo kakve promjene u strukturi tržišta posrednika u osiguranju;
 - (b) bilo kakve promjene u obrascima prekograničnih poslova;
 - (c) poboljšanje kvalitete savjetovanja i metoda u prodaji te učinka ove Direktive na posrednike u osiguranju koji su mala i srednja poduzeća.
8. Izvješće iz stavka 4. obuhvaća i procjenu koju provodi EIOPA o učinku ove Direktive.

Članak 42.**Prenošenje**

1. Države članice donose zakone i druge propise koji su potrebni za usklađivanje s ovom Direktivom do 23. veljače 2018. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredbi.

Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Također uključuju i izjavu da se u postojećim zakonima i drugim propisima upućivanje na direktivu koja se stavlja izvan snage ovom Direktivom smatra upućivanjem na ovu Direktivu, a države članice odlučuju na koji se način takvo upućivanje izvršava i ta izjava oblikuje.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredbi nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 43.**Izmjena Direktive 2002/92/EZ**

Poglavlje III.A Direktive 2002/92/EZ briše se s učinkom od 23. veljače 2016.

Članak 44.**Stavljanje izvan snage**

Direktiva 2002/92/EZ, kako je izmijenjena direktivama navedenima u Prilogu II. dijelu A stavlja se izvan snage s učinkom od 23. veljače 2018., ne dovodeći u pitanje obveze država članica koje se tiču vremenskih ograničenja za prenošenje Direktiva navedenih u Prilogu II. dijelu B u nacionalno pravo.

Upućivanja na direktivu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i tumače se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga III.

Članak 45.**Stupanje na snagu**

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 46.**Adresati**

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 20. siječnja 2016.

Za Europski parlament

Predsjednik

M. SCHULZ

Za Vijeće

Predsjednik

A.G. KOENDERS

PRILOG I.

MINIMALNO STRUČNO ZNANJE I UVJETI STRUČNOSTI

(u skladu s člankom 10. stavkom 2.)

I. Neživotni rizici razvrstani prema kategorijama 1. do 18. u dijelu A Priloga I. Direktivi 2009/138/EZ

- (a) minimalno potrebno znanje o uvjetima ponuđenih policama, uključujući dodatne rizike ako su pokriveni tim policama;
- (b) minimalno potrebno znanje o primjenjivim zakonima o distribuciji proizvoda osiguranja, kao što su zakoni o zaštiti potrošača, relevantni zakoni o porezu te relevantni socijalni zakoni i zakoni o radu;
- (c) minimalno potrebno znanje o rješavanju zahtjeva;
- (d) minimalno potrebno znanje o rješavanju žalbi;
- (e) minimalno potrebno znanje o procjeni potreba potrošača;
- (f) minimalno potrebno znanje o tržištu osiguranja;
- (g) minimalno potrebno znanje o standardima poslovne etike; i
- (h) minimalna potrebna financijska stručnost.

II. Investicijski proizvodi osiguranja

- (a) minimalno potrebno znanje o investicijskim proizvodima osiguranja, uključujući uvjete, neto premije i, ako je primjenjivo, zajamčene i nezajamčene naknade;
- (b) minimalno potrebno znanje o prednostima i manama raznih investicijskih opcija za ugovaratelje osiguranja;
- (c) minimalno potrebno znanje o financijskim rizicima za ugovaratelje osiguranja;
- (d) minimalno potrebno znanje o policama koje pokrivaju životne rizike i drugim štednim proizvodima;
- (e) minimalno potrebno znanje o organizaciji mirovinskog sustava i povlasticama koje on nudi;
- (f) minimalno potrebno znanje o primjenjivim zakonima o distribuciji proizvoda osiguranja, kao što su zakoni o zaštiti potrošača i relevantni zakoni o porezu;
- (g) minimalno potrebno znanje o tržištu osiguranja i tržištu štednih proizvoda;
- (h) minimalno potrebno znanje o rješavanju žalbi;
- (i) minimalno potrebno znanje o procjeni potreba potrošača;
- (j) upravljanje sukobima interesa;
- (k) minimalno potrebno znanje o standardima poslovne etike; i
- (l) minimalna potrebna financijska stručnost.

III. Životni rizici razvrstani u Prilogu II. Direktivi 2009/138/EZ

- (a) minimalno potrebno znanje o policama, uključujući uvjete, zajamčene naknade i, ako je primjenjivo, dodatne rizike;
- (b) minimalno potrebno znanje o organizaciji mirovinskog sustava relevantne države članice i povlasticama koje on nudi;
- (c) znanje o primjenjivom zakonu o ugovorima o osiguranju, zakonu o zaštiti potrošača, zakonu o zaštiti podataka, zakonu o sprečavanju pranja novca i, ako je primjenjivo, relevantnom zakonu o porezu, relevantnom socijalnom zakonu i zakonu o radu;

- (d) minimalno potrebno znanje o tržištu osiguranja i drugih relevantnih financijskih usluga;
 - (e) minimalno potrebno znanje o rješavanju žalbi;
 - (f) minimalno potrebno znanje o procjeni potreba potrošača;
 - (g) upravljanje sukobima interesa;
 - (h) minimalno potrebno znanje o standardima poslovne etike; i
 - (i) minimalna potrebna financijska stručnost.
-

PRILOG II.

DIO A

Direktiva stavljena izvan snage s popisom njezinih naknadnih izmjena

Direktiva 2002/92/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 9, 15.1.2003., str. 3.)

Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.)

Direktiva (EU) 2016/97 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 26, 2.2.2016., str. 19.)

DIO B

Rokovi za prenošenje u nacionalno pravo iz članka 44.

Direktiva	Rok za prijenos direktiva o izmjeni
2014/65/EU	3.7.2016.
(EU) 2016/97	22.2.2016. (u pogledu izmjena Direktive 2002/92/EZ u skladu s člankom 43. ove Direktive) 23.2.2018. (u pogledu prenošenja ove Direktive u skladu s člankom 42.)

PRILOG III.

Korelacijska tablica

Direktiva 2002/92/EZ	Ova Direktiva
Članak 1. stavak 1.	Članak 1. stavci 1. i 2.
Članak 1. stavak 2.	Članak 1. stavci 3. i 4.
Članak 1. stavak 3.	Članak 1. stavak 6.
Članak 2. točka 1.	Članak 2. stavak 1. točka 6.
Članak 2. točka 2.	Članak 2. stavak 1. točka 7.
Članak 2. točka 3.	Članak 2. stavak 1. točka 1. i članak 2. stavak 2.
Članak 2. točka 4.	Članak 2. stavak 1. točka 2. i članak 2. stavak 2.
Članak 2. točka 5.	Članak 2. stavak 1. točka 3.
Članak 2. točka 6.	Članak 2. stavak 1. točka 5.
Članak 2. točka 7.	—
Članak 2. točka 8.	Članak 2. stavak 1. točka 16.
Članak 2. točka 9.	Članak 2. stavak 1. točka 10.
Članak 2. točka 10.	Članak 2. stavak 1. točka 11.
Članak 2. točka 11.	—
Članak 2. točka 12.	Članak 2. stavak 1. točka 18.
Članak 2. točka 13.	Članak 2. stavak 1. točka 17.
Članak 3. stavak 1.	Članak 3. stavak 1.
Članak 3. stavak 2.	Članak 3. stavci 2. i 3.
Članak 3. stavak 3.	Članak 3. stavak 4.
Članak 3. stavak 4.	—
Članak 3. stavak 5.	—
Članak 3. stavak 6.	Članak 16.
Članak 4. stavak 1.	Članak 10. stavci 1. i 2.
Članak 4. stavak 2.	Članak 10. stavak 3.
Članak 4. stavak 3.	Članak 10. stavak 4.
Članak 4. stavak 4.	Članak 10. stavak 6.
Članak 4. stavak 5.	—
Članak 4. stavak 6.	—
Članak 4. stavak 7.	Članak 10. stavak 7.
Članak 5.	Članak 40.
Članak 6. stavak 1.	Članci 4. i 6.
Članak 6. stavak 2.	—
Članak 6. stavak 3.	Članak 11. stavak 1.
Članak 7.	Članak 12.
Članak 8.	Članci 5., 7., od 31. do 36.

Direktiva 2002/92/EZ	Ova Direktiva
Članak 9.	Članak 13.
Članak 10.	Članak 14.
Članak 11.	Članak 15.
Članak 12. stavak 1. točka (a)	Članak 18. točka (a) podtočka i. i točka (b) podtočka i.
Članak 12. stavak 1. točka (b)	Članak 18. točka (a) podtočka iv.
Članak 12. stavak 1. točka (c)	Članak 19. stavak 1. točka (a)
Članak 12. stavak 1. točka (d)	Članak 19. stavak 1. točka (b)
Članak 12. stavak 1. točka (e)	Članak 18. točka (a) podtočka iii., točka (b) podtočka iii. i članak 19. stavak 1. točka (c)
Članak 12. stavak 2.	Članak 20. stavak 3.
Članak 12. stavak 3.	Članak 20. stavak 1.
Članak 12. stavak 4.	Članak 22. stavak 1.
Članak 12. stavak 5.	Članak 22 stavci 2. i 4.
Članak 13.	Članak 23.
Članak 14.	—
Članak 15.	—
Članak 16.	—
Članak 17.	—